

Št. 151

**DECEMBER
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Kulturna urednica:

Mirjam Gostinčar

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Mirjam Gostinčar

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhancič - Biba, Jasmina Memić,

Špela Blatnik, Diego Menendes

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Rade Nikolič, Janne Karlsson, Ban, Matejka

Ovitek:

Nada Žgank (fotografija), Križar

Task:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,

v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 128

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko kačuse ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo prodajo, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!

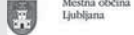
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

KDO KOGA MOTI OZIROMA KAKO SOBIVATI?

V tem letu smo v središču Ljubljane, predvsem v bližini ZD Ljubljana Center, spremljali t. i. odprto sceno. Pojav ni nov. Ne v svetu ne v Ljubljani. Vleče se namreč že nekaj let. Predvsem pa je »privrel« na površje leta 2016, ko so v bližini Metelkove »zaprli« oz. preprečili uporabo prostora, ki se je imenoval »za zidom«. Tovrstne dogodke nam pojasnjuje proces gentrifikacije, ki pomeni krčenje javnega prostora za povečanje zasebnega profita. Na tem skritem prostoru je bila odprta scena. In kaj sploh je odprta scena?

Gre za javni prostor, na katerem se zbirajo uporabniki drog, ki te preprodajajo in uporabljajo na prostem. Odprte scene se po razvitem svetu razlikujejo po vidnosti in velikosti. Predvsem za mimoidoče ljudi, ki niso del te »scene«, zna biti odprta scena precej moteča. Obiskovalci odprtih scen so namreč v največji meri brezdomni uporabniki drog. Za domačine, ki živimo v svojih stanovanjih, domovih in imamo možnost svoje intime in zasebnosti, ni najbolj prijetno priti iz lastnega bloka in videti človeka, ki na prostem v javnosti opravlja vse svoje potrebe. In navadno še ne pospravi za sabo. Pri tem pa se redkokdo vpraša, kaj je pa dejansko človeka pripeljalo do tega, da živi tako »opustošeno« v razvitem mestu.

Od leta 2016 tako spremljamo preganjanje ljudi, ki so del odprte scene. V letu 2017 so se preselili tudi pred dnevni center Kraljev ulice. Za zaposlene na društvu je to pomenil preobrat dela: bile so večje množice ljudi, pojavljali so se nemiri, občutki nemoči. Ko gledamo sedaj s časovno distanco na takratno dogajanje, se spomnimo predvsem občutkov nemoči pri delu z ljudmi, ki so se takrat zadrževali pred dnevnim centrom. Sedaj nam je jasno, da niso prišli zaradi nas, prišli so zato, ker niso imeli iti kam drugam. Povsod preganjani in nezaželeni.

V prvi fazi so se po drugih evropskih večjih mestih lotili težav podobno. Najprej s preganjanjem ljudi in zapiranjem prostorov odprte scene. Ugotovili so, da z zaprtjem enega prostora hitro nastane drug. Različna mesta so se potem različno lotevala težave, skupno vsem pa je, da so različne stroke začele sodelovati. Policija je tako začela sodelovati s socialno službo in zdravstvom. Nastale so nove, bolj raznolike in razpršene oblike pomoči, od varne sobe, mobilnega razdeljevanja substitucij do nastanitve za brezdomne uporabnike drog ter različnih oblik zaposlovanj in aktivacij. Število ljudi, ki se je zadrževalo na odprti sceni, se je zmanjšalo, saj so lahko izbirali med različnimi programi pomoči.

Dve leti od začetka vidne odprte scene v Ljubljani ljudi še vedno preganjamo. V medijih še vedno beremo o nezadovoljstvu stanovalcev. Na otroških igriščih so odvržene igle, stanovalci so napisali petico. Na terenu srečujemo ljudi, ki so del odprte scene, živijo na robu družbe in se sedaj počutijo še bolj odrinjene. Zgodilo se je nekaj sestankov predstavnikov različnih sektorjev in župan mesta je v nedavnem intervjuju napovedal odpiranje novih izpostav t. i. metadonskih centrov. Prepričani smo, da so to znaki razvoja ustreznejšega odzivanja na izzive odprte scene in sobivanja v Ljubljani.

Ines Jaušovec in Bojan Dekleva

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 IZSEK ČASA – ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 7 POPOTNICA
- 8 *EGO SPEM PRETIO NON EMO* – NE KUPUJEM
UPANJA ZA DENAR (TERENCIJ)
- 9 TATU ZGODBA
- 10 BREZ DOMA ☹️
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 15 PTUJSKA SCENA
- 16 pOdpiram - ALDO KUMAR
- 17 SOL IN KOPER
- 18 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 19 IZGUBLJENI PLAŠČ
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 KLOŠARSKA POROKA – *LA COMEDIA SLOVENA*
- 25 IZZA REŠETK
- 26 RAZVEDRILLO
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 27 MILOŠEV FOTO KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 LUDSKA KUHA
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 KRIŽANKA

To sem jaz:

IVA TISA

Foto: osebni arhiv

To sem jaz, Iva Tisa. Rojena sem v Kliničnem centru v Ljubljani. Že kot majhna deklica sem bila izjemno inteligentna, modra in bistra. Pri štirih letih sem že pospravljala čevlje v ravno vrsto, kar bi lahko izmerili z ravnilom. Pri šestih sem igrala šah z največjimi mojstri. Pri osmih sem začela z vajami violine in baleta, kjer se je pokazala moja nadpovprečnost.

Vse to je trajalo do devetega leta starosti, ko sem se v večernih urah vračala iz glasbene šole in me je na prehodu za pešce pri zeleni luči zbil avto pri hitrosti 120 km/h. Kri mi je zalila možgane, telo sem imela polomljeno.

Prej ste imeli v glavi disk z dragocenimi podatki ... In sedaj? Sedaj je trdi disk – vaš pomnilniški medij – polomljen, izbrisan.

Po prebujanju iz kome, kar traja mesece, leta, da nisi več rastlina, sem se morala učiti vsega znova: požirati, sedeti, hoditi, govoriti (trajalo je deset let, da mi je uspelo povedati tekoč stavek). Da pa sem osvojila osnovne življenjske veščine, so bila potrebna leta.

Celih 28 sem jih potrebovala, da sem prišla k sebi. Sedaj po 30 letih trdne discipline končno lahko celostno funkcioniram.

Pred leti, ko mi je tekel krvav znoj s čela in nisem mogla dihati ob težkih preizkušnjah, sem pomislila, da bi začela kaditi, z mislijo, da bi si situacijo nekoliko olajšala. Pomislila sem: »In kaj se bo spremenilo, če bom kadila?« To je bilo zavedanje, da ne smem ne kaditi ne piti, ker bi s tem uničila ves tisti težko pridobljeni napredek, za katerega sem vložila toliko truda in s katerim mi je bilo dano preživeti. Poizkusila nisem niti požirka črne kave.

Ne obsojajte, ljudje, če me vidite hoditi po cesti. Dostikrat me zanese pri hoji in seveda, ker sem vesele narave, je najlažje pljunuti po meni: »O, lej jo, narkomanko ...«

Vse to je posledica težke možganske poškodbe. Moj oči mi je rekel, uspela si se nadpovprečno sestaviti skupaj in napredovati zaradi inteligence. Vse je bilo izbrisano, inteligenca pa ostane, kar pripomore k ponovni vzpostavitvi življenjskih funkcij.

Vsi, ki so utrpeli tako težko možgansko poškodbo, vegetirajo nekje zaprti v neki ustanovi, popolnoma odvisni od tuje nege in morda tudi od dobre volje drugih. Samostojno vodim svoje življenje po poti Čistega (pred leti sem z božjo pomočjo srečala prijatelja, ki mi je pomagal k dokončni vzpostavitvi celote).

Ali ste vedeli, ljudje, da smo rojeni pod srečno zvezdo?

Če vam življenje ponuja limone, si iz njih naredite limonado.

Slišanje glasov:

SEMINAR Z WILLOM HALLOM NA TEMO SAMOMORILNIH OBČUTIJ IN JEMANJA PSIHIATRIČNIH ZDRAVIL

Letos spet, tako kot že nekaj let zapored, gostimo Willa Halla, prvoosebne strokovnjaka, svetovalca, pisca, predavatelja, aktivnega zagovornika in aktivista na področju duševnega zdravlja. V medijih pogosto nastopa v vlogi zagovornika uporabniških gibanj ter prizadevanj za reforme sistema pomoči na področju duševnega zdravlja. Pri Kraljih ulice smo prevedli in izdali dve njegovi knjigi: *Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanja škode* ter *Prijateljstvo je najboljša zdravilo – vodič za ustvarjanje skupnostne mreže podpore za duševno zdravje*.

8. in 9. decembra skupaj s Fakulteto za psihoterapevtske znanosti SFU v Ljubljani organiziramo seminar, ki ga bo vodil Will Hall. Temi seminarja bosta dve, vsaka en dan. 8. decembra bo tema »Živeti s samomorilnimi občutji«, 9. decembra pa »Opolnomočenje in optimizacija jemanja zdravil«. Udeležba na seminarju bo za osebe, ki imajo lastno izkušnjo z duševnimi težavami, brezplačna. Več informacij najdete na: <http://www.slihanjeglasov.si/novice.html>.

Projekt Slišanje glasov

DRUŠTVO LUDRUGA IN NJENE EKIPE ZA PSIHOSOCIALNO PODPORO V SKUPNOSTI

V prejšnji številki Kraljev ulice (november 2018) je bilo predstavljeno delovanje zagrebške nevladne skupine za pomoč ljudem z duševnimi motnjami Ludruga, sam pa sem se konec oktobra udeležil njihove predstavitve projekta vrstniške podpore. Ob pomoči mesta Zagreb in Ministrstva za demografijo, družino, mlade in socialno politiko so skupaj z nizozemskim Enik recovery collegeom (»šola za okrevanje«) izvedli izobraževanje za vrstniške podpornike, v katero so vključili 18 oseb, pri katerih je bil pogoj, da imajo same ali njihovi najbližji izkušnjo z duševno motnjo. Sama terenska pomoč se je po uspešnem izobraževanju začela aprila letos in je v dobrega pol leta prinesla zavidanja vredne rezultate: štiri ekipe vrstniških pomočnikov, dve delujeta v Zagrebu ter po ena v Osijeku in na Reki, so v tem času zabeležile 733 intervencij pri 41 osebah, ki so obsegale najrazličnejše naloge: od družabništva do spremljanja v trgovino, k zdravniku, po opravkih. Temelj takšne pomoči strokovnjakov z lastno izkušnjo je v tem, da pomočnik na podlagi svoje izkušnje človeku, ki je v krizi ali iz nje počasi okreva, pokaže, da je okrevanje nekaj možnega.

Vrstniški timi delujejo v treh smereh: (1) ponujajo podporo v akutnih stanjih, kadar je človek v stanju krize, na primer psihoze, noče pa v bolnišnico; (2) omogočajo dlje trajajočo podporo pri

okrevanju od duševne krize osebam na domu in v njihovih domačih okoljih ter (3) nudijo enkratne intervencije – po telefonu ali z osebnim obiskom – z namenom čustvene stabilizacije osebe v krizi.

Eden od podpornikov Alen Orešković nam je predstavil tudi »dnevnik okrevanja«, sproti zapis lastnega dela in počutja, po katerem človek spremlja svoj razvoj in vtise, ki jih dnevni dogodki pustijo na njem, četudi se teh vtisov morda niti ne zaveda. Poudaril je, da mora človek, če želi pomagati drugim, najprej okrepiti sebe in temu ves čas namenjati zadostno pozornost, sicer se lahko še tako lepi in pozitivni načrti hitro izjalovijo. Ker tudi vrstniški podporniki niso osebe iz kamna in granita, so hkrati z izobraževanjem v Ludrugi razvili tudi sistem strokovne pomoči, da se lahko delavci pogovorijo s psihiatrinjo in psihoterapevtko. Ker smo poslušalci takemu vpletanju strokovnjakov v program prisluhnili sumničavo, so nam zagotovili, da gre dejansko za prijazno pomoč na enakopravni ravni, da strokovni sodelavci ne usmerjajo vrstniških strokovnjakov, pač pa jim le pomagajo z nasveti, ko razmere tudi za podpornika postanejo težke.

Tone

MREŽA SLIŠANJA GLASOV ZAHODNEGA BALKANA

S septembrom 2018 se je začel izvajati nov projekt z naslovom »West Balkan Hearing Voices Network«, ki ga za 22 mesecev sofinancira evropski Erasmus+ program. Mrežo sestavlja društvo Prostor iz Beograda, zavod Turnić iz Reke ter Kralji ulice iz Ljubljane, društvo Tavan iz Sarajeva pa v mreži sodeluje, čeprav kot partner iz BiH ne more biti deležen sofinanciranja EU. Vsi omenjeni partnerji se poznamo in sodelujemo že od leta 2014 dalje.

Glavni namen projekta je izmenjevanje modelov dobre prakse ter uveljavljanje modela podpornega dela za ljudi v duševnih stiskah, ki ga razvija mednarodna mreža organizacij in posameznikov Intervoice. Intervoice združuje skupine in iniciative iz več kot 30 držav po celem svetu. Namen te mreže je razširjanje pozitivnih sporočil o izkušnjah slišanja glasov ter razvijanje upanja v možnosti dobrega življenja za ljudi, ki slišijo glasove, tudi preko družbene destigmatizacije takih izkušenj. V državah Zahodnega Balkana, kjer v sistemu skrbi za duševno zdravje prevladujejo velike institucije in medicinski model oskrbe, te iniciative pomenijo tudi podporo procesom deinstitucionalizacije na področju duševnega zdravlja in razvijanje alternativnih in dopolnilnih pristopov k današnjim, še preveč izključujočim medicinskim pristopom.

Gibanje Slišanje glasov podpira osebe, ki živijo z izkušnjami slišanja glasov in podobnimi nenavadnimi izkušnjami, in jim nudi priložnost za prevzemanje iniciative za lastno okrevanje. Gibanje vzpostavlja podpirne skupine in tako spodbuja izmenjavo izkušenj med ljudmi, ki jih družijo podobne izkušnje. V okviru projekta bo izvedenih več srečanj in izmenjav ljudi iz vseh sodelujočih držav, tako ljudi z izkušnjo slišanja glasov kot brez nje. Prvo tako srečanje na Reki je že potekalo oktobra 2018 in na njem so se nam pridružili ljudje iz podpornih skupin iz Trsta.

Projekt Slišanje glasov

DEHUMANIZACIJA OSEB, KI BIVAJO NA PROSTEM: »MESTO JE ZA VSE«

15. oktobra 2018 je na Madžarskem začel veljati nov zakon, ki kriminalizira brezdomstvo huje kot kdaj koli prej. Ustava, spremenjena letos poleti, kategorično izjavlja, da je na Madžarskem prepovedano živeti na javnih prostorih. Danes lahko tako brezdomne celo zaprejo, in sicer zgolj zato, ker nimajo kje bivati.

Madžarska družba se je na novo zakonodajo odzvala na različne načine, vseeno pa sta val solidarnosti z brezdomnimi in masovni odpor proti zakonu močnejša kot kdaj koli prej. Zadnja dva meseca sem tudi sam v stiku z madžarskimi kolegi in aktivisti, v nadaljevanju si lahko preberete njihovo »poročilo« s terena.

Slogan organizacije A Város Mindenkié (Mesto je za vse) »Življenje na ulici je nereально« je s 15. oktobrom dobil nov pomen. V veljavo je stopilo novo zakonsko dopolnilo, ki predpisuje strožje kazni za osebe, ki bivajo na prostem.

Zakon je sicer dovolil kriminalizacijo brezdomnih že pred 15. oktobrom, sprememba kazenskega zakonika pa sedaj izrecno določa obvezno kaznovanje bivanja na javnih prostorih na nacionalni ravni. Strokovnjaki za socialno varstvo so spremljali začetek veljavnosti uredbe z zgroženostjo in zaskrbljenostjo. Pisatelji, odvetniki, sodniki in zdravniki pa so v odprtih pismih javno izrazili svoj ugovor in svojo solidarnost z brezdomnimi. Uradno se vlada sklicuje na 19.000 mest v sistemu zatočišč za brezdomne, vendar ne daje citiranega vira podatkov. Po podatkih madžarskega statističnega urada naj bi bilo teh približno 11.000, saj v zadnjih letih ni bilo bistvene rasti na tem področju.

Glede na policijsko statistiko je bilo na dan začetka veljavnosti spremembe zakona izdanih 27 opozoril, več kot 100 do drugega dne in skupno 193 do 24. oktobra. Terenski socialni delavci poročajo o številnih srečanjih med policisti in brezdomnimi, kjer ni jasno, ali je ustno opozorilo tudi uradno opozorilo ali ne. Do nejasnosti prihaja, ker ustno opozorilo, ki se izdaja brezdomnim, ni v uporabi pri nobeni drugi obliki kaznivega dejanja – uvedeno je zgolj proti cestnemu brezdomstvu, torej proti osebam, ki spijo na javnem prostoru. Tudi zato ta praksa diskriminira in ogroža pravno varnost prizadetih oseb. Če brezdomna oseba ni prepričana o uradnem statusu opozorila, ki ga je prejela, je edini način, da to ugotovi, da se o tem pozanima pri policiji – tvegajoč dodatno opozorilo, če to počne v bližini svojega običajnega bivalnega prostora.

Sama zakonodaja torej brez dvoma temelji na diskriminaciji brezdomnih, tudi policijski protokol je diskriminatoren, in to ni edina diskriminatorna praksa pri implementaciji zakona. Prve sodne odločbe proti brezdomnim so zato spodbudile velik interes medijev. Sodne obravnave sledijo že v dneh po aretaciji. Pridržanje »prestopnikov« lahko traja do 72 ur, po katerih se osumljenec izpusti do zaslišanja. Zakonodajalec pa je odločil, da se sodno zaslišanje prijetih brezdomnih oseb odvije še pred koncem 72-urnega pripora, saj naj bi bilo iskanje osumljene osebe zaradi brezdomskega statusa zapleteno, če se ga/jo izpusti pred sodnim zaslišanjem.

Prve sodne odločbe so najprej obsodile moškega iz Gödöllőja (mesta v okolici Budimpešte), nato žensko v Budimpešti in kasneje še dva moška iz prestolnice. Odvetniki in prizadete osebe so zahtevali, da so obdolženci prisotni na lastnem sodnem zaslišanju, vendar so v vseh primerih obtoženci ostali v prostorih za pridržanje in so bili s sodiščem povezani prek video konferenčnega klica. Odvetniki združenja *Street Lawyers Association* (Združenje uličnih odvetnikov) opominjajo, da je to

V Madžarskem zavetišču

Foto: Bernadett Szabo/REUTERS (14. 10. 2018)

neutemeljeno. Takšen postopek se namreč uporablja samo za zaščitene priče ali na izrecno zahtevo tožene stranke, vse druge aplikacije uporabe video klicev so brez primere.

Druga dvoumnost v zvezi z implementacijo nove zakonodaje je bila natančna opredelitev »stalnega« prebivališča na javnem prostoru. Amandma zakona namreč ne določa jasno veljavnih ukrepov proti brezdomnim, ki živijo v samozgrajenih kočah. Kljub temu je policija v dneh pred začetkom veljavnosti in po uveljavitvi zakona delila neformalna opozorila (informativni letak o novi uredbi) in patroljirala na območjih, kjer stojijo samozgrajene koče brezdomnih. Praviloma so prebivalce koč opominjali, da ne morejo ostati v svojih domovih, in ob tem navajali novo uredbo zakona, čeprav je to s pravnega vidika napačno. Za rušenje samozgrajene koče je namreč potreben ločen pravni postopek. Vendar je ne glede na pravno negotovost, ki jo je ustvarila nova sprememba zakona, osebje gozdnega parka *Pilis Park Foresta* med 20. in 23. oktobrom petnajstim osebam podrlo domove in uničilo osebne stvari. »Mesto je za vse« in *Street Lawyers Association* sta prijavila kaznivo dejanje. V podobnem primeru izpred petih let so žrtve nezakonitega uničenja koč na sodišču dobile pravni postopek za odškodnino – postopek je sprožil Urad za pravno obrambo narodnih in etničnih manjšin (NEKI), in sicer na pobudo organizacije »Mesto je za vse.«

Strah pred policijskimi opozorili in uničevanjem njihovih domov odganja brezdomne stran od njihovega običajnega prebivališča, številni mediji so poročali, da je veliko takšnih mest zdaj zapuščenih. Vendar omenjeno ne rešuje težav. Upravitelji zavetišč ne poročajo o statistično značilnem povečanju povpraševanja po svojih storitvah. In tudi če bi, zatočišča za brezdomne v Budimpešti v zimskih mesecih že tako delujejo nad svojimi zmogljivostmi, tako da bi novi stanovalci lahko vstopili le, če bi izrinili druge.

V zadnjih nekaj dneh pa se zdi, da se sodišča prebujajo. Skoraj dva tedna po začetku veljavnosti nove uredbe je bila obtožnica proti brezdomni osebi opuščena v Pécsu (južna Madžarska). V Kaposváru (jugozahodna Madžarska) je sodnik odločil, da ne bo izdal sodb, namesto tega je sodišče menilo, da je uredba protiustavna, in zadevo poslala v presojo na ustavno sodišče. Čas bo pokazal, kaj se bo zgodilo z implementacijo zakona v prihodnosti, o tem bomo v časopisu *Kralji ulice* definitivno še poročali. *Stay tuned.*

Vir: Vera Kovács, aktivistka skupine A Város Mindenkié (Prevedel in priredil Jean Nikolič)

HEJ, JANEZ

HEJ, JANEZ.

POVEJ SVOJE SKRITE ŽELJE.

ŽIVIŠ V KAOSU.

ŽELIŠ ANARHIJO ALI KURBARIJO?

NOČEŠ V VOJSKO.

HEJ, JANEZ.

POVEJ SVOJE SKRITE ŽELJE.

HEJ, JANEZ, DAJ JI ŠOPEK ROŽ.

POVEJ SVOJI DEKLICI, DA ŽELIŠ ANARHIJO.

ALI POVEJ SVOJI DEKLICI, DA ŽELIŠ KURBARIJO.

HEJ, JANEZ, DO NEBA IN NAZAJ.

POVEJ, KDO SI?

POVEJ, DA SI S PANKOM GOR RASEL.

HEJ, JANEZ, POVEJ SVOJE SKRITE ŽELJE.

ČRTOMIR GLONSKY

OCENJUJEM TE

KAKO SI OBLEČEN?

KAKO SE VEDEŠ?

KOLIKO DENARJA IMAŠ?

KAJ PRIDE IZ TVOJIH UST?

KAJ STA PO POKLICU TVOJA MAMI IN ATI?

KAJ ŠTUDIRAŠ?

S KOM SE DRUŽIŠ?

KOLIKO ČASA ZDRŽIŠ, KO SE GLEDAVA, DA NE UMAKNEŠ POGLEDA?

PO KOLIKŠNEM ČASU TI PRIDE?

IZRAČUN JE PREMO SORAZMERNEN Z MOJIMI INTERESI

IN DOBLJENE TOČKE DAJO VEDETI, KOLIKO ODSOTKOV KORISTI BOM IMEL OD TVOJE DRUŽBE.

TOM VEBER

KRIŽEMROK

KRIŽEMROK STOJIŠ PRED MANO

IN

BULJIŠ V STENO.

KOGA SE BOJIŠ?

TVOJE OČI ... MODRE KOT NEBO,

BREZ LESKA,

BREZ GLOBINE,

SAMO ZREJO NEKAM,

NEKAM DALEČ,

V PRAZNO.

TIHO BULJIŠ V STENO,

KRIŽEMROK.

ZAKAJ NE GOVORIŠ?

UM

IN

SRCE,

POLOMLJENA OGLEDALA LEŽIJO VSEPOVSOD,

TI PA SAMO STOJIŠ,

KRIŽEMROK,

IN

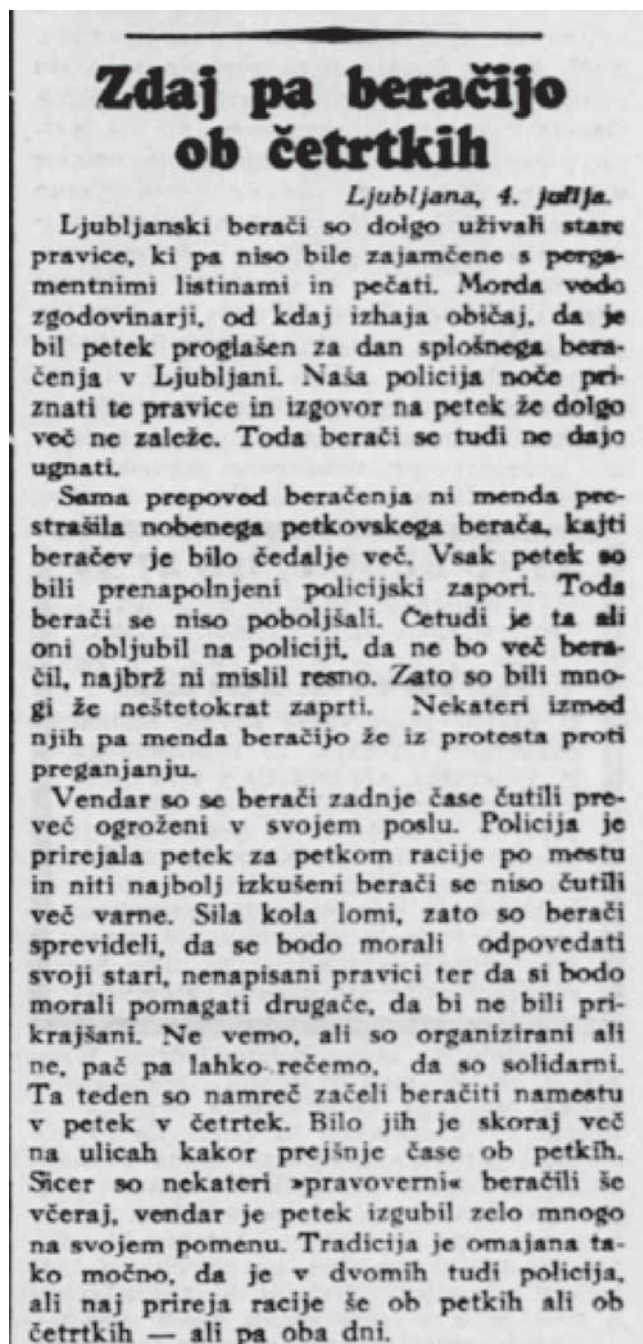
BULJIŠ V STENO.

BARBARA KALIŠNIK

IZSEK ČASA

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega, kakšen je bil nekdaj odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi.

To pot je izsek iz časnika Slovenski Narod, 4. 7. 1936, letnik 69, številka 150.

Vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si.

Besedilo poiskal JN

POPOTNICA, ZADNJI DEL

Odločila sem se, da združim več zapisov svojega abstinenčnega dnevnika oziroma svoje knjige, ki sem jo pisala med 25. 6. 2017 in 3. 7. 2017, ko mi je uspelo abstinirati devet dni. Takrat sem bila v drugačnih stanjih, drugače sem razmišljala, tok misli se je razlikoval od tega, ki me spremlja to sekundo, ko moji prsti svobodno plešejo po računalniški tipkovnici, podobno kot po črnih in belih tipkah.

Poleg Božene sem se počutila sprejeto in enakovredno. Nikoli mi ni dajala občutka manjvrednosti. Ena izmed stvari, ki mi je pri njej najbolj všeč, je to, da tako precizno izbira besede. Tudi ko ti postavi kakšno vprašanje, vedno skrbno premisli, katere besede bo uporabila, in to naredi z velikim občutkom. Ko jo je moja sestra prvič spoznala, je rekla, da ji ravno zaradi tega ni bila najbolj všeč. Ker je pri vsem tako previdna in ker se zapiči v vsako besedo. Jaz pa sem ravno to občudovala. Da smo, kadar je bilo potrebno, do potankosti analizirali vsako posamezno besedo. To imam rada, ker takrat točno vem, zakaj jo je nekdo izgovoril, s kakšnim namenom in kakšno sporočilo nosi. Vedno sva se lahko pogovarjali o globokih temah in poleg pogovora sem dobila še ogromno znanja, ki sem ga srkala kot goba in ga kasneje s pridom tudi uporabljala. Bila je topla oseba, s katero sem se veselila sodelovanja. Z očetom sva bila tam dobri dve uri, veliko smo se pogovarjali ter diskutirali in že od prvega srečanja sem imela občutek, da sem odnesla veliko znanja. Odsšla sem zadovoljna in vesela, da sem končno našla osebo, ki mi bo na nežen in čustven način pomagala začeti boj proti odvisnosti.

Od tega, ko sem začela hoditi k njej na pogovore, je minilo leto in pol. Ti pogovori so bili ena izmed najlepših stvari, ki sem jih doživela, in ena izmed stvari, ki sem se jih resnično zelo veselila. Uživala sem v vsaki sekundi in tam bi lahko sedela vsak dan po ure in ure. Skupaj sva odkrivali moje vedenjske vzorce, preučevali osebnosti drugih družinskih članov, povezovali dogodke z dejanji določenih oseb, filozofirali, se smejali, bili žalostni, risali in pisali, govorili o odvisnosti in še mnogo drugih čarobnih stvari. Nekega dne mi je povedala, da je po poklicu kiparka. Umetnica torej. Ljudje, ki združujejo umetnost skupaj z drugimi poklici, ki jih opravljajo, so zame zelo posebni in drugačni od ostalih, saj se njihovo delo razlikuje od dela drugih. Pa ne odvisno od tega, kaj so po poklicu. Umetnost je tista češnja na vrhu torte, ki da celotni stvari drugačen okus – drugačno razumevanje. Umetnost ti omogoči širši in mogočnejši pogled na svet. Stvari lažje povezuješ in jih nadgrajuješ. Ona mi je dala idejo za risanje mandal. In od takrat naprej zdravljenje združujem tudi z umetnostjo.

Bila sem kot mlado jabolko, povezano s svojim drevesom, ki je skozi korenine in veje dobivalo to, kar je potrebovalo, ker je bilo še premlado, da bi se lahko odtrgalo od drevesa in padlo na tla. Ves ta čas, ko sem hodila k njej, sem počasi, počasi dozorevala, pridobivala znanje in se z njim hranila, dokler enega dne nisem tako dozorela, da sem prišla sama do tega sklepa, da se ne želim več zadevati. In ali ni to smisel vsega? Na koncu je vedno vsak sam odgovoren za svoja dejanja. Vsak mora svojo življenjsko pot prehoditi sam, ljudje pridejo in grejo. Nekateri ti prinesejo dobre, drugi slabe stvari, nekateri te spremljajo več, drugi manj časa. Ampak ne glede na vse, nihče ne more namesto tebe stopiti v tvoje čevlje, saj so bili ti ustvarjeni le zate, da z njimi prehoš pot, ki ti je bila namenjena.

A. K. R.

Foto: osebni arhiv

Tereza Vuk:

EGO SPEM PRETIO NON EMO – NE KUPUJEM UPANJA ZA DENAR (TERENCIJ)

08
KRALJI
ULICE

Ko pomislimo na revščino ali bogastvo, si to vsak predstavlja po svoje. Če si celo življenje živel v izobilju, si ziher ne moreš predstavljati, kako je, ko ponoč ne spiš zaradi neplačanih položnic. Zaradi želodca, v katerem kruli tko, k da ma notr kakšen death metal bend koncert. In ko ti kruli in švicaš ponoč zaradi problemov, si seveda ne moreš predstavljati, kako bi bilo glihkar na eni opasni jahti počivat, pa met butlerja, k ti pedena rit od spred in vzad, pa ti nosi ene sumljive drinke z dežnički. Največji problem ti je ta, boš dal dol uno ta črno al uno rdečo bejbo, k v bikinkah paradirata po palubi.

Enkrat je prišla ena bralka po knjigo in midve debatirava ob drinku. Ona začne jamrat, da kako je broke in posledično še jaz. Končno me en šteka! Po nadaljevanju pogovora zaslišim: »Tok mi gre slabo biznis. Letos gremo lahk sam enkrat v Dominikansko, ne dvakrat.« Fuck, mi je bla kr bruka ji rečt, da moj broke pomeni, da ji bom glihkar rekla, če mi lahk da pet evrov več za knjigo, zato da bom lahk mela za čike še jutro. Seveda jo tud razumem. Njen standard je bil dvakrat letno Dominikanska republika, in če tega ni, je revščina. Sej je sama dosegla vse, nej ma cel svet. Privoščim vsakmu, ker se sama še predobr zavedam, da nisem nardila pol kurca v življenju, da bi kej mela. Z loto listki se mi pa ne da ukvarjat. Ker je po mojem nateg. Tko kot je bil uklonilni zapor.

Resda mi lahk beremo po medijih, kako ta pa tajkun, pa ta pa ta gospod, kr čudežno ni več dolžen in so vsi bolj nedolžni od nun, ampak za rajo so pravila druga. Kadila sem sama samcata joint neke in fuk, policaji, prekršek, kazen 41 evrov. Kaslc sem mela takrat drugje in prepozno dvignila papir: »Ta pa ta datum bodte na Igu. Uklonilc.« Dej, ne se fukat. Vsi pokradli vse živo in mirno šetajo naokoli k ta veliki, jaz nej bi šla pa za en mesec v zapor, ker sem pozabila plačat 41 evrov. Ok, lahk bi prišla ven čez pol ure, takoj ko bi kdo pokazal, da je plačano. Če pa ne bi mela, bi pa verjetno res en mesec notr visela. Še dobr, da so pol skenslali ta butast uklonilni zapor, ker so bli zapori vedno bolj polni zaradi prekrškarjev. Ker v starih cajtih si vsaj odsedel 10.000 tolarjev na dan in pol vsaj nisi bil več dolžen. Kle si pa sam sedel zato, da boš dojel, da ni hecov in da vrž čimprej šuške na mizo. Sej res ni več zajebancije. En račun neplačan, ti že bajto kr dilajo naokoli. Vsaj nam, povprečnim smrtnikom.

Bi bla jaz moj kurac kr drug dan zapora že na Twitterju, za te posvečene pa bereš po medijih, kako so zaprti, ampak kr twittajo že drug dan, ker bog ne dej, da raja en dan ostane brez njihovih dolgočasnih izjav po družbenih omrežjih. In pol se mi vsi besni pizdimo, da je vse povezano v tej mejhni Sloveniji in da ti samo veze pomagajo pri čemer koli. Kako pol ena Islandija hendla vse to? Če jih je pa za eno Ljubljano. Ampak to je že druga zgodba. Dans smo pri kešu.

Enkrat sem neke prebrala, da je človek bogat (finančno) takrat, ko stopi v trgovino in ne vpraša za ceno. Torej, si greš kupit avion in sploh ne vprašaš za ceno, ampak sam: »Tega mi dejte.« Pfff, nočem niti poznati tazga feelinga. V dveh mesecih bi me pobralo od vsega. Mi pa seveda tud ni všeč feeling, ko vsakič štejem kovance in se grem neke računice s tisto mojo jadno

Rade Nikolic

matematiko. Je pa res, da jaz tud ne znam z denarjem. Ko je, mam takoj uno logiko »denar mora krožit« in »lahk, da bo pa jutro res konec sveta« in sam udri brigu na veselje pa gas. In pol se najdemo kakšni »umetniki« na kupu in jadikujemo en drugmu: »Zakaj mora sploh ta keš obstajat?« Jebeš mi mater, da enga s kešom še nikol nisem slišala kej tazga rečt. Le zakaj bi en tak preklinjal denar? Sej bi blo super, da kr ne bi blo dinčkov, ampak kako bi pol živeli, bi bli vsi isti? Vsi enaki, vsi enakopravni? Dvomim, da bi svet lahko tko funkcioniral, sliši se pa fajn, ja.

Pri kešu se na žalost res vse konča. Zveze, prijateljstva. Še pri dediščini naenkrat brat in sestra dojameta, da kri ne pomeni nič, da si nista nič več, ker se je v obeh kr naenkrat vžgala želja po »sam dejte mi čimveč«. V materialu seveda. Jaz in en moj bivši sva tipičen primer tega. Ko sva mela denar, sva bla ta najbolj zaljubljena. Ko se nama je zalomilo in sva bla oba živčna, je blo hitr konec zajebancije. Predstavljajte si pol dva zakonca, k še za elektriko nimata. Težki metuljčki v želodcu, sam zaradi čira, ne zatreskanosti. Ali kot sem napisala v eni zgodbi: »Ob sveči fukat je romantično sam dvakrat.«

TATU ZGODBA

Lista drevesa ginka mi ponazarjata vso naravo, ki nas obdaja na našem planetu. Kot ginko se tudi narava bori in uspeva že tisoče in tisoče let, in ni naše mesto, da jo pokončamo. Planet, galaksija in zvezde pa me spominjajo na to, da se ta narava predstavlja v milijonih različicah po celotnem vesolju. Kako preprosti in nepomembni smo ljudje na planetu Zemlja proti naravi sami.

MD

Foto: JN

09
KRALJI
ULICE

EGOIZEM

Vzgjali so me v duhu, da je vse stvari treba deliti, da moje potrebe niso nad potrebami drugih, in tako sem se razvila v vsaj za moje dožemanje precej humanitarno osebo ... Delila sem vse, kar se je deliti dalo, in pomagala sem vsem, če sem jim le lahko ... In v tem, za mene običajnem svetu, sem verjela, da so vsi ljudje taki ... do trenutka, ko sem spoznala egoizem ...

Kaj sploh je egoizem? Kdo je egoist v pravem pomenu besede? Moje izkušnje so ...

Egoist te ne posluša, pogosto te celo ustavi, ko se želiš z njim zaplesti v pogovor, ker on ima pomembnejše delo ali pa pač ni razpoložen. Nenehno govori o sebi, čeprav tebe ne zna oziroma ne more poslušati, kajti svet se vrti samo zanj. Vse mora biti po njegovo, ker kompromisi zanj ne obstajajo. Počne izključno stvari, ki ugajajo njemu. In pri vsem tem mora biti zelo cenjen in oboževan, ker če temu ni tako, nastopi huda užaljenost. V njegovem svetu je on odraz popolnosti.

To so egoisti, ki jih poznam jaz.

Pa je res tako črno-belo, kot jih vidim jaz?

Svet, v katerem živimo, je poln egoizma. Biti egoist je pravzaprav žalitev, nekaj slabega in za marsikoga precej nesprejemljivega, pa vendar ...

Ko govorimo o nekem zdravem egoizmu, je zadeva po mojem mnenju čisto legitimna.

Kaj je v tem slabega, da vzameš življenje v svoje roke, da poskrbiš za svoje lastne potrebe, da postaviš sebe na prvo mesto?

Menim, da zavzemanje za anatomijo posameznika še ne pomeni gole koristoljubnosti. V egoizmu gre načeloma zato, da varujemo svoje cilje in interese.

Zelo čudno se mi zdi, da je tako močen ta predsodek, da ljudje, ki se bolj brigajo zase kot za druge, ne morejo biti dobri. Tisti, ki se zaveda sebe in zna uresničiti svoje želje in sanje, ne obremenjuje okolja in lažje razume soljudi.

Seveda pa je tako kot pri ostalih stvareh tudi tukaj lahko precej odstopanja.

Trenutno imamo precej vase zagledano generacijo. Že vzgoja poteka po sistemu JAZ in nihče drug, ti ljudje človeka ne vidijo, niti v dobrem niti v slabem. Spuščajo se v absolutno egoistično obarvana razmerja in lahko bi se reklo, da je egoizem neke vrste sodobna bolezen.

Veliko vprašanje pa je, če je sploh ozdravljiva.

Lepo bi bilo, če bi vsi, ki vzgajajo otroke, jasno povedali, da ni nič narobe, če so njihove želje in sanje prioriteta, vendar pa je občutek, ko nekaj podariš in nekaj dobrega za nekoga narediš, nezamenljiv.

Big girl

TUDI ŽIVALI SO LJUDJE ALI OBRATNO

V zavetiščih za živali so sprejete tako mačke kot mačkoni ali psičke oziroma psi. Kako je pa pri ljudeh? Meni kot ženskemu bitju ni prijetno ob misli na mraz, na mrzlo noč zunaj, brez zavetišča, kjer se sprašujem, kako dolgo še ...

Ste morda pomislili, da potrebuje ženska več toplote kot moški? Moški so glede tega močnejši in odpornejši. Vendar so zavetišča namenjena samo moški populaciji.

Zakaj je tako in čemu? Kdo se je tako odločil in kdo je napisal

ta pravila? Gotovo ni to napisala oseba, ki zunaj zmrzuje in mora o tem dnevno razmišljati, iskati novo toplo zavetje. Prosim odgovorne ljudi dobre volje, ki se s tem ukvarjajo, da začnejo razmišljati v tej smeri. S tem bi omogočili tudi ženski populaciji dostop do toplega zavetišča.

Hvala.

Iva Tisa

BREZ DOMA ☹️

Kako naj začnem ... imel sem dom pa sem ga po spletu nesrečnih okoliščin spet izgubil.

Dolgo časa sem živel na cesti, moja postelja je bila klopca ali zavetje v kaki garaži, kopalnici bencinske črpalke, streha nad glavo pa sta bila vsaj za par ur Kralji ulice ali Stigma. Vendar me je tako življenje utrujalo, kajti nisem imel časa niti volje, da bi naredil kaj zase. Zaradi konstantnega iskanja dobrega in varnega prostora, kjer me ne bi pokradli, če bi zakinkal od utrujenosti, preganjanja s strani uniformirancev in pomilovalnih ter jeznih pogledov mimoidočih, sta me dajala depresija in malodušje.

Veste, kakšen je občutek, ko sediš s kolegi na kavi, pa se vsi počasi odpravljajo domov ali v službo, ti pa veš, da je pred teboj še en dan brezcilnega pohajanja, poskus zaslužka s prodajo časopisa, skratka samo da mine čas, ker nimaš kam.

Jaz in par mojih sotrpinov smo se odločili, da takoj ko pride socialna, najamemo stanovanje. Vsi smo se resno zagreli za idejo in glej, nasmehnila se nam je sreča.

Našli smo trosobno stanovanje, jaz in moj kolega sva se nastanila v sobi, ki je imela dve postelji, kuhinja in toaletni prostori so bili skupni, a ker smo se poznali, ni bilo problemov.

Ne morem opisati svojega veselja in sreče ... konec zmrzovanja in visenja v mestu, končno zasebnost pri tuširanju, končno sem imel svoj prostor in svoj mir, brez strahu, da bi mi ga kdo vzel.

Dva meseca je trajala moja sreča.

Lepega jutra pride lastnik stanovanja po najemnino. Vsi smo plačali svoj del in za nas je bila zadeva zaključena. Nakar nas lastnik poprosi, naj še malo posedimo, ker ima za nas novico: »Stanovanje sem prodal, jutri pride nova lastnica in od zdaj naprej se z njo dogovarjate glede najemnine.«

To nas je sprva pustilo odprtih ust, ampak saj je vseeno, komu plačam najemnino, kajne? Ni! Vsi moji načrti za prihodnost so se sesuli kot hiška iz kart, kajti nova lastnica nam je dala en teden časa, da se izselimo, ker želi stanovanje prenoviti in sama živeti v njem.

Niti teden dni ni minil, ko je bila v vratih že nova ključavnica, naše stvari pa nametane pred hišo.

Kam zdaj, spet sem na začetku, del moje duše je umrl. Novo stanovanje? Nimam moči, ampak ne bom se dal, pobral se bom, kajti drugače lahko kar ...

Zapisala Psiha

010
KRALJI
ULICE

ZA LEPŠE ZIMSKE DNI

V Klubu upokojenih delavcev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka smo se ponovno odločili za zbiralno akcijo za brezdomne v društvu Kralji ulice.

Pred bližajočo se zimo smo pomislili tudi na brezdomne osebe, za katere je zimski čas še posebej težaven. Na začetku novembra smo imeli zbiralno akcijo oblačil, odej in drugih potrebščin, ki bi brezdomnim lahko prišle prav. Ugotovili smo, da imamo veliko stvari, ki jih več ne potrebujemo in jih lahko odstopimo ter tako nekomu polepšamo življenje.

Odziv članov kluba in drugih krajanov je bil velik. Zbrali smo veliko stvari in jih predali društvu Kralji ulice.

Spremljamo življenjske razmere današnjega časa. Vemo, da se včasih življenje tako zaplete, da se lahko hitro znajdemo na cesti brez vsega.

Da spet najdemo smisel in moč, potrebujemo podporo in občutek, da nismo sami. S svojim prispevkom za brezdomne želimo sporočiti prav to, da nam je mar ter da jim želimo vse dobro na njihovih poteh.

Klub upokojenih delavcev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka

ISTO SRANJE: DINAR, MARKA, TOLAR, EVRO

**RODIL SEM SE NA SEVERNEM BALKANU, ŽIVEL V SAMOSTOJNI
SLOVENIJI, UMRL BOM PA V JUŽNI EVROPI.
ZAME JE OBLJUBLJENA DEŽELA INDIJA KOROMANDIJA.**

MIHA ROGELJ - ČUČI

Cestna filozofija:

BEDA IN USPEH

Mati in sin – nekdo manjka.
Matere samohranilke – beda, družina brez očeta – beda.
Ženska, ki se žrtvuje za sina in samo sina – beda, živeti sam – beda.
Živeti brez družine – beda, živeti brez denarja – beda.
Vse »zagont« za užitke – beda.
Ne verjeti vase – beda.
Biti zadovoljen – to pa je uspeh.

Kavica

NEKOČ, NEKJE

Nekoč, nekje sva srečna bila, še vedno ne vem, zakaj si odšla.
Prodala si dušo za dober šlic, pa vidiš zdaj sama, kakšen je vic.
Čudno se zdi, zakaj si kot vsi, ki govorijo zlobne laži. Drugače
pa vse je kot prej, le da trpljenja ni več zdaj.

Sony

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

VESELI DECEMBER

Švabi kremeniti, dvigne naj vsak svojo flašo,
stopimo čez prag,
v gostilno silno pride naj zdaj vsak.
Pijmo ga, pijmo,
sifilis dobimo,
švabi kremeniti, naj se sliši glas,
prek polja naj že doni,
vino, šnops in žganje.
Pijmo ga, pijmo,
veseli december naj praznuje vsak.

PA NE OKOL GOVORT.

Črtomir Clonsky

CVETKE S KNOBLEHARJEVE J'ACCUSE

Ne mislite si, da v našem bloku živijo le cvetke. Eden od plevela je vsekakor Tomo alias Tomaž Golob (upam, da mi ne zameri, ker sem dal njegovo kompletno ime). Tip, ki misli, da je pameten, uvideven, strpen ... pa je vse kontra. Sicer bi rad pomagal drugim, a kaj, ko ne zna. Za to je treba imeti vsaj kanček možganov. Tega pa on očitno nima, dokler ne dobi izvidov z magnetne resonance, ker sumijo, da ima tumor v možganih. Možganih? Kako, če jih pa nima, saj niti svoje sobe, ne zna zakleniti in se potem po njej sprehaja, kdor pač hoče, in počne, kar se mu poželi.

Torej ta Tomo alias Tomaž Golob je osel na kubik. Bog se ga usmili. Saj morda bo nekoč spregledal, kaj je prav in kaj ne. Do takrat pa ... *pazienza*. Kaj naj še napišem o njem? Ne vem, ker ga sam ne dohajam. Aja, v bloku ga iz zajebancije kličejo gospod direktor, Cvetko ipd.

In prav imajo – zajebancija je tri četrt zdravja.

Taubi

NEK CESTNIH AJ

DRAGI UREDNIK

Ko poslušam in gledam, kaj vse se dogaja v zakulisju oblasti na Madžarskem glede vprašanja brezdomnih ljudi, se mi način ne zdi pravi, namreč zatiranje teh ljudi, saj so že tako ali drugače udarjeni po glavi, ker so brez denarja, brez strehe nad glavo. Morali bi za reševanje teh vprašanj imeti druge mehanizme, kdor je zdrav, naj se mu priskrbi delo, kdor je bolan, naj gre na zdravljenje bolezni. Nikakor pa se ne strinjam s preganjanjem le-teh, saj so ljudje, taki, kot mi vsi. To je napačna politika njihove vlade in upam, da se bo to rešilo nekoliko drugače za brezdomne ljudi. Lep pozdrav,

Gregor B. Hann

PRVOMAJSKA 2018

Blato, tema, ogromno ljudi. Vsi lezemo gor na Rožnik, da proslavimo prvi maj, praznik dela. Stezice so prepolne, premikamo se počasi, v gosjem redu, gneča je, zdi se nam, da se nikamor ne premaknemo. Nakar za sabo slišimo hrup: »POP TV, POP TV ...« In glej, kot bi bil na cesti rešilec in se mu avtomobili umaknejo, da ima prosto pot, tako se množica umakne ob stran v grmovje in dol s steze, in že so tu kamermani, voditeljica, lučkar itd. Za njih ni čakanja, podobno se ponovi tudi še z dvema televizijskima hišama. Malo je trajalo, da se je nam utrnila lučka v glavi: Kralji ulice, reporterji! Kralji ulice smo se začeli dreti ter mahati z izkaznicami in ročnimi svetilkami. In glej, kolona obstane, množica se razmakne in 1, 2, 3 smo tudi mi na vrhu, praznovanje se lahko začne. ☺

Psiha

V SLOVENIJI

Pozdravljeni, naj se najprej predstavim. Moje ime je Piet in imam 43 let. Prihajam iz Nizozemske in v Sloveniji živim od konca aprila 2017. Odkar sem prišel v Slovenijo, sem se soočal s številnimi težavami. Letos ste sicer v Kraljih ulice že lahko brali o meni, zaradi česar me ljudje na ulici prepoznajo in mi postavijo veliko vprašanj. Zaradi tega sem se odločil, da v časopisu podrobneje opišem svoje bivanje v Sloveniji. Povedal bom, kako sem prišel v Slovenijo in kako sem se zaljubil v državo in ljudi. Povedal bom o težavah s policijo, o iskanju dobre službe, težavah z izplačili slovenskih podjetij, jezikovnih težavah, svojih zdravstvenih težavah in še veliko več.

Ne bom delil samo svojih slabih izkušenj, temveč tudi dobre, pisal bom o zabavnih trenutkih, ki sem jih doživel, o svojih prijateljih, ki mi pomagajo ... O času, ki sem ga preživel v zavetišču pri sestrah misijonarkah ljubezni na Ježici, in o pomoči, ki sem jo dobil od Kraljev ulice.

Pisal bom tudi o svojih volonterskih aktivnostih, svojem učiteljskem delu in pisanju za časopis, podal bom tudi svoje izkušnje kot prodajalec uličnega časopisa na Čopovi ulici v Ljubljani.

Če imate kakšna vprašanja ali predloge, lahko pošljete elektronsko sporočilo na naslov kraljipiet@gmail.com.

Piet De Vaan

PRIJATELJ

Če si prijatelj, čutiš mojo dušo. Ja, upanje obstaja! Kadar me kdo prizadene, si mi pripravljen pomagati. Kadar me nekdo ljubi, se veseliš z menoj. Če je kdo jezen name, se mi postaviš v bran. Kadar me kdo objame, si vesel zame, in nikoli nisi ljubosumen.

Ta duša je vedno večja, boljša in močnejša ter vplivnejša, tako lahko na koncu sama pomagam drugi duši, ki me potrebuje. A moja duša mora biti takrat v sorazmerju. Ni ga prijatelja brez duše, to je dejstvo. Seveda se razlikujejo med seboj, na različne načine. Duše so popredalčkane in vse so zaklenjene. A tu je prijatelj-duša, ki pomaga počasi odpirati predalčke, da lahko zmagujemo na pravi poti življenja.

Vanja Kurbus

LIKE A BOSS

Učiteljica: »Kdo je predsednik države?«

Mihec: »Predsednik države je tista oseba, ki jo plačujemo, da nič ne dela.«

NI, ČE

ULIČARJI

RAZLIKE MED POLICISTI IN BREZDOMNIMI NI.
OBOJI SO NA ULICI.

Črtomir Clonsky

ANEKDOTE IZ PRODAJE

LOTERIJA

»Ali vi tudi prodajate Kralje?«

»Ja, saj vidite, da prodajam.«

»No, potem pa takole. Na lotu sem zadel in bom z vami srečo delil. Tu imate dvajset evrov.«

»Najlepša hvala, upam, da še kdaj na lotu zadenete.«

#065

#POLIZEIKARRIERE

Na parkirišču med prodajo časopisa zagledam parkiran avstrijski policijski avtomobil z dunajsko registracijo. Nekaj časa je bil v mojem vidnem polju, potem ga pa kar naenkrat ni bilo več. Aha, pobegnil s kraja zločina!

Iva Tisa

NATAKAR

Med prodajo časopisa sem spoznal natakarja, ki dela v sosednjem lokalu. Pred kratkim me je zelo prijetno presenetil.

Sedel sem doma, ko mi je zazvonil telefon. Taisti gospod mi je dejal, naj pridem mimo, saj ima za mene polno vrečo hrane. Na tem mestu bi se mu rad zahvalil za to lepo gesto.

Igor »G«

PRESEDNIK NISEM

Ob prodaji časopisa Kralji ulice me je mimoidoči vprašal, ali sem kralj ali predsednik.

»Jaz sem kralj ulice,« sem mu odgovorila.

Iva Tisa

FAZA

Trenutno sem v težki fazi in zato zelo težko prodam kak časopis. Prihajajo tudi slabši in mrzli časi. Priznam, da takrat tudi mi prodajalci rahlo trpimo. Upam, da se bodo v decembru prodaja in ljudje spremenili in nam bodo na obrazkih svetile božične lučke. To bo polepšalo tudi najlepše praznike. Z nasmehom bomo tudi lažje prodajali naš časopis Kralji ulice.

Vanja Kurbus

VITAMINI NAMESTO BRANJA

Bil je resnično turoben, deževen dan. Prodajala sem ulični časopis, ko je mimo mene prišel starejši par, ki se je po vrečkah sodeč ravno vračal iz trgovine. Ponudila sem jima časopis, vendar sta odvrnila, da sta zelo zasedena in da nimata časa za branje, nakar gospa seže v nakupovalno vrečko in iz nje vzame velik šop belega grozdja in liter pomarančnega soka ter ju ponudi meni. Presenečena in vesela, da sta mi bila pripravljena odstopiti del nakupa, sem se jima iskreno zahvalila. Obilo vitaminov mi bo v teh hladnih in deževnih dneh prišlo še presneto prav.

Špela

»SLUŽBENI« PIKNIK

17. novembra je imel lokalni Mercator – pred katerim prodajam časopis – piknik. Na tega sem bil tudi sam povabljen. Ob dobri družbi, dobri hrani in pijači je čas minil hitro. Zelo sem hvaležen, da sem lahko del takšnih dogodkov. Hvala iz srca.

Igor »G«

Dogodki:

OBRAČUNALI SMO!

S svojimi darovi v obliki rabljenih dragocenosti in starin ste nam omogočili, da smo oktobra že osmo leto organizirali tradicionalno dražbo zadruga Stara roba, nova raba. Starine smo prebirali celo leto, nabrali 68 dražbenih predmetov iz obdobja med koncem 18. in sredino 20. stoletja. To pot so nas odprti vrat in rok sprejeli v Atriju ZRC SAZU-ja, kjer smo se počutili nadvse »nobel«.

Za povrh vsega pa nas je s svojimi slastnimi palačinkami razvajal še Tim Bučar, ki med drugim zbira tudi star papir, da si bo kupil kolo za pripravo sadnih napitkov.

Med dražbo

Foto: Bojan Velikonja, Dnevnik

Dražitelj

Foto: Aga Grebenc

Tehnični mojster Matjaž

Foto: Aga Grebenc

Obračun opoldne

Foto: Bojan Velikonja, Dnevnik

Tudi to pot ne bi šlo brez podpore: Antikvariata Carniola Antiqua, Antike Ritter, društva Kralji ulice, ZRC SAZU-ja, EnchProja in Tiskarne Vovk. Hvala!

Vabimo vas, da še naprej podpirate delovanje zadruga in razvoj solidarnostne ekonomije v Sloveniji. Rabljene stvari, ki jih ne potrebujete več, drugim pa lahko pridejo še zelo prav, lahko prinesete v trgovino na Poljansko 14 ali v naše skladiščne prostore na Studencu 41 (Moste - Polje).

Luna J. Š.

Tim Bučar med peko palačink

Foto: Aga Grebenc

AKCIJA: STAR PAPIR ZA TIMOVO KOLO

VSI, KI ŽELITE POMAGATI TIMU PRI NAKUPU KOLESA ZA SMUTIJE, LAHKO STAR PAPIR DOSTAVITE V SKLADIŠČNE PROSTORE ZADRUGE STARA ROBA, NOVA RABA, SO. P., STUDENEC 41, LJUBLJANA. PAPIR BOMO HRANILI DO 1. 4. 2019, NATO PA GA S TIMOM IN SVOJIM KOMBIJEM ODPELJALI NA DINOS. PO ZAKLJUČENI AKCIJI BOMO OBJAVILI, KOLIKO PAPIRJA OZIROMA DENARJA SMO ZBRALI. TIM BO PO KONCU AKCIJE ZA VSE, KI SO PRIPELJALI IN DONIRALI STAR PAPIR, ORGANIZIRAL »PALAČINKA PARTY« V ISTIH PROSTORI. VSE INFORMACIJE BODO OBJAVLJENE NA FACEBOOK PROFILIH OBEH ORGANIZACIJ.

Mariborska stran:

DOGAJANJE NA POLJANAH V OKTOBRU

V mesecu oktobru smo dejavnosti skupnostnega prostora na Poljanah poglavitno namenili ozaveščanju, ohranjanju in izvajanju skrbi za skupne bivalne prostore in okolico. Tako smo v okviru ženske skupine in aktivnosti za otroke izvedli več čistilnih akcij. Medtem ko smo z ženskami poskrbele predvsem za čistočo skupnih vhodov in stopnišča blokov, smo se z otroki osredotočili predvsem na zunanje površine in snažnost okolice

ter pobirali smeti. Namen omenjenih čistilnih akcij je bil tako očistiti skupne prostore bivanja in okolico kot tudi stanovalcem približati ter jih opozoriti na pomembnost ohranjanja čistoče. Zaradi tega, naše pobude in zagnanosti vključenih žensk se je čistilna akcija nadaljevala tudi v mesecu novembru.

Ekipa mariborskih kraljic

ŽIVLJENJE V JESENI

Zbudila sem se v še en lep sončen jesenski dan.

Zadnje čase veliko razmišljam o tem, kako se vse nekako ponavlja: zjutraj vstaneš iz »sedaj« tople postelje in zvečer se vanjo vrneš.

O, samo da je!

Sonce zjutraj vzide in zvečer zaide.

Spomladi seješ, jeseni žanješ. Kaj je torej življenje?

Krog ali spirala?

Tudi ljudje v starosti nismo več tako zdravi in prožni kot v mladosti. In tudi na letnem ciklu lahko začutimo lastno umirjenost, težo dneva in let. Ptice se pripravljajo na odhod in narava daje že zadnje plodove.

Sama zase lahko rečem, da imam raje prvo polovico leta, ki je polovica novih priložnosti in optimizma. Takole na koncu leta pa večinoma pospravljamo in gledamo, kako nam narava veni pred očmi.

Zato pustimo jeseni biti takšna, kot je.

Dostojanstveno požanjemo tisto, kar smo sejali. Prepustite se.

Pa bo vsaka jesen lepa.

I. K.

Ptujška scena:

MOJEMU BRATU IN VSEM DRUGIM PODOBNIM »BRATOM« PO SLOVENIJI

»Napiši, da sem Matej. Nočem tvegati, da bi me brat prepoznal, hočem pa, da vsi takšni 'bratje' preberejo moje misli,« mi pravi uporabnik. Ta sredi je bila zanj žalostna, saj ga je pretresel dogodek, ki je bil povezan z bratom, ki ga na ulici ni želel poznati.

»Mahal sem mu. Klical sem ga po imenu, veš, pa se je peljal samo naprej. Obstal sem in še veliko časa zrl za njim in nato še dolgo strmél po poti, po kateri je hitel s kolesom mimo mene, kot da me ne bi bilo. Sem res tako malo vreden, da mi ni zmožgel reči vsaj zdravo?« Zaideva v preteklost, kjer se sreča s spomini, obarvanimi z vsem nasiljem, ki ga je bil delež kot otrok. Najprej s strani očeta, kasneje od vrstnikov, nadalje na delovnem mestu in hkrati ves ta čas s strani svojega brata. »Veš, mislim, da dobro prenašam bolečine, a nobena ne zadene tako močno kot tista, ki pride s strani najbližjega. Ne razumem in ne bom razumel, zakaj me ne mara. Ima svojo stanovanje, ženo, otroke. Jaz sem pa sam in ja, seveda, še moja dva mucka. Nimam službe, a kljub temu ne iščem miloščine in tudi za denar ga ne prosim. Želel pa bi si le tega, da bi se kdaj pa kdaj spomnil name. Želel bi si, bi me pozdravil, ko bi me videl na ulici. Želel bi si, da bi me sprejel.«

Govoriva o sprejemanju. Previdno tipava dejstvo, da ga morda brat nikoli ne bo sprejel, in za danes pobožava in sprejmeva spomine na dom in brata, ki mu ni zmožgel nuditi varnosti in občutka sprejetosti. Hkrati pa bi Matej še zmeraj tako zelo rad svojemu bratu podal roko, a mu ta žal ne pomaha nazaj.

»Kot naša telesa so tudi domovi, v katerih živimo, nekaj tako vsakdanjega, tako običajnega, tako samoumevnega, da se zdi, da jih

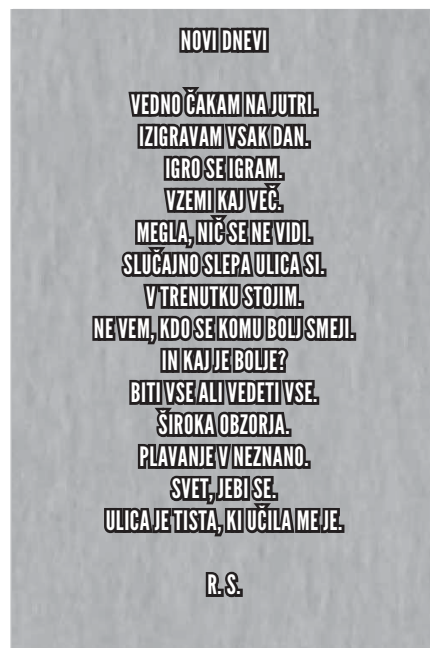
pogosto komajda opazimo. Samo v izjemnih situacijah – pri selitvi, v vojnah, požarih, družinskih pretepih, po izgubi zaposlitve ali denarja – smo se prisiljeni spomniti, kako središčno vlogo ima dom in kako ključen je njegov pomen,« je misel antropologinje Janet Carsten, ki nas opozori na pomen doma in možnosti njegove izgube slehernega izmed nas.

Pomen doma je v raznih kulturah na ravni družbe svojstveno pojmovan, a tisto bistvo, ki ostaja univerzalno za vse družbe, pa je dejstvo, da je dom prostor, kjer se znotraj našega kulturno obstoječega sveta počutimo varni in sprejeti. Je mesto, ki posamezniku omogoča, da se razvija in uresničuje. A življenje nam že na samem začetku zapiše uvod, kaj bo za nas predstavljalo dom, zato si ga kasneje v življenju ustvarjamo po lastni ali po tuji predstavi.

Uporabniki našega programa povedo, da je bil njihov dom prostor, kjer se je dogajalo nasilje, prostor, kjer niso mogli zaupati in reševati svojih stisk, in prostor, ki ga niso zmogli obdržati ali pa v njem niso zmogli zdržati.

Ko izgubimo varno bivališče, sorodnike, prijatelje ter ne zmoremo pristopiti do zdravstvenih in socialnih ustanov, ko ne najdemo svojega prostora pod soncem, se nam življenje obrne na glavo. Ko izgubimo nekaj tako »samoumevnega«, potrebujemo pomoč in podporo.

Amadeja Kokot, vodja programa K A M R A

015
KRALJI
ULICE

»pOdpiram – ALDO KUMAR, SKLADATELJ

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

Težko je zase reči, kdo pravzaprav si. To bi najbolje povedali drugi, ki te vidijo z lastnimi očmi, čutijo z lastnimi čutili in dojemajo z njihovimi enkratnimi in neponovljivimi osebnostmi. No ja, rojen sem bil na Travniku, to je nekako med Idrijo in Cerknim ob reki Idrijci. Malo nižje ob toku te lepe reke je živel Tantadruj, nesmrtni junak iz istoimenske zgodbe Cirila Kosmača. Samotarski vandravec, posebnež, obstranec z veliko dušo, ki ga je gnala po svetu. Sodil je med ljudi z roba, med ljudi z drugačnimi vprašanji, sodil je med ljudi, ki jih danes srečujemo po ulicah in trgih naših mest in se jim večkrat izmaknemo, saj je njihov pogled drugačen, večkrat prodornejši, kot bi si želeli.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdorstvo, brezdomen.

Brezdorstvo, dom brez doma. Težke in vseobsegajoče besede. Vemo, da veliko ljudi živi po svojih domovih, s svojimi bližnjimi, pa svojega doma ne čutijo, tako bi si ga želeli. Živijo v svetu, ki si ga niso izbrali sami, drugi so ga izbrali za njih. Vztrajajo, trpijo, niso srečni, niso prizemljeni, nikoli niso tu in zdaj. Tudi to je brezdorstvo, skrito za navidez srečnimi okni, zagnjenimi s pisanimi zavesami samoprevare.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdorstva? Kdaj si prvič srečal nekoga, ki ni imel »doma«, pa vsaj pomislil na to, kdo so pravzaprav brezdorstni ljudje?

Kot otrok sem večkrat srečeval ljudi, vandroce in potohodce, ki so hodili okrog, fehtali za kakšen dinar, prosili kaj za pod zob, spraševali za kakšen štamprl kačje slin. Moram priznati, da sem se nekaterih zares kar malo bal, saj so ponavadi robantili čez cel svet in s svojimi popotnimi palicami grozeče žugali gor proti nebu in zmerjali tistega, ki je naredil to vreme, enkrat prevroče, drugič usrano deževno. Ta srečanja pa so vedno prinašala neko čudno vznemirjenje, odpirala nek svet neznanega, nevarnega, drugačnega in nekako skrivnostnega. Svojo prvo večjo skladbo za simfonični orkester sem imenoval prav po takem človeku. Imenuje se Bajbana ni. Bajban je bil tak človek iz naše grape. Nežen, bežen človeček. Ko je dobil nekaj italijanski penzion, se je odpravil v Idrijo, si v hotelu Nanos naročil dve porciji makaronov. Eno je pojedel, drugo pa pretresel v polivinilasto vrečko, jo dal v svoj preveliki levi gumijasti škorenj in odvandral nazaj ali naprej, ne vem. Ko ga ni bilo več na spregled, sem ga pogrešal.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdorstnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Ne vem prav zagotovo. Mislim pa, da se mnogo ljudi trudi zanje, in prav je tako.

Foto: osebni arhiv

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Imel sem stalnega »klošarja«, ki sem mu vedno dal kak evro, tudi brez časopisa. O vsem je bil na tekočem. Poznal je veliko ljudi, tako sva lahko klepetala o marsičem. Ponavadi sem ga srečeval na Šušarskem mostu. Neke jeseni sem ga, dokaj premraženega, povabil v Krakovca na dva deci in tam mi je zaupal, da je bolan in da ne bo več dolgo. Zvrnila sva še vsak po enega, se poslovila ne vedoč, da za vedno.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Ravno, ko to pišem, imam en izvod na nočni omarici.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Projekt Kralji ulice je eno najbolj kulturnih dejanj v naši novi Sloveniji. Tako čutim in ne bom razlagal, zakaj.

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Če mladi danes ne bi bili tako izobraženi, da lahko z znanjem grejo v svet po svoj kos kruha, bi Kralji ulice imeli dosti večjo naklado. Sliši se malo čudno, če pa prav zares premislimo ...

Bi izpostavil kaj takega, kar smo nehoti izpustili?

Ko na ljubljanskih ulicah srečam človeka iz svojih nekdanjih krajev, se vprašam: kako da je postal »kralj ulice«, kaj se mu je pripetilo, da je zapustil svoje lepe hribe nad reko, svoje stare hruške, svoje stoletja uhojene steze? Kaj bi bilo, če bi ostal v svojem kraju, kjer ni ulic, ni trgov in mostov, so samo samotne hiše, redko posejane po obronkih cerkljanskih griv. Se bo vrnil?

MG

IMEL SEM STRPNO STALIŠČE, PA SO MI GA ZMEHČALI PSIHIATRI.

ČRTOMIR CLONSKY

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

Glasba JE življenje

biba.koper@gmail.com

Da je glasba pomembna, rečemo skorajda vsi. Da nam brez glasbe ni živeti, izjavijo v večini. Da je glasba pravzaprav življenje samo, pa ne izjavi prav vsak. Med slednje spadam jaz. Kdor me pozna, ve, da imam slušalke venomer v ušesih in da najbolj cenim, ko mi ljudje predstavijo novo glasbo, nove projekte, kakšne še ne preveč obljudene festivale. In ker ljudje radi predalčkajo, me najbolj pogosto zasipajo z neumestnimi vprašanji: »Biba, kako to, da poslušáš pank, potem pa sodeluješ pri nastajanju pop zadeve?« Z glasbo sem se spoznala kar zgodaj. Zahvaljujoč materi je prva pesem, ki se jo živo spomnim in se je doma vrtela kar pogosto, iz vrst francoskega šansona. Mireille Mathieu, La Paloma Ade. V nemškem jeziku. Od tod verjetno tudi večna naklonjenost do tega jezika. In dejstvo, da sem rojena v Hannovru. Okus za glasbo se je komaj začel razvijati. Otrokom osemdesetih nisem mogla mimo popa, novega vala, ostankov diska, štanice ... Revijo Bravo sem skoraj religiozno kupovala in požirala vse informacije. V takratni skupni državi je najnovejša glasba prihajala z zamikom do Slovenije. Ker sem imela veliko pen prijateljev (ja, včasih smo si pisali pisma na roke) iz Srbije, smo si pošiljali prazne kasete sem ter tja. V Beogradu so bili, takrat se nam je zdelo, svetlobna leta pred nami. Nestrpno smo čakali na pošto z novo glasbo. Čakanje je imelo prav poseben čar. Ceniti smo znali prejeto. Nekega dne je k meni prispela kasetka s hiti, poleg nje pa kasetka s srbsko pank glasbo. V tem času sem zaradi brata in njegove glasbene usmerjenosti postala že prava metalka. Metal je bil prva glasbena zvrst, h kateri sem se bila pripravljena »prijaviti«. Kaseto s pankom sem napol nemarno dala v predal, in tam je obtičala kar nekaj časa. Ni bil pravi čas. V blokovskem naselju, kjer smo živeli, je v eni od kleti ustvarjal band. Herbie, če prav pomnim. Proces ustvarjanja glasbe je bil tako zgodaj vsajen in še dandanes si štejem za posebno čast, če sem lahko priča pri nastajanju novih komadov, pri vajah ali pa pri t. i. džemanju, ko se zberejo glasbeniki in improvizirajo, igrajo »na uho«. Hitro slišim in zaznam, kaj je dobro, kaj malo manj in kaj nikakor ni poslušljivo. Nehote sem se tako še od osnovnošolskih dni sukala v družbi umetnikov. Hitro sem tudi poštekal, kako posebna so ta bitja. Težaška v največjih primerih, ampak tako prekleto fascinantna. Ker je brat imel med prvimi kar zajeten kup plošč, seveda nisem mogla uiti tej ljubezni, ki sem ji še danes zvesta. Rada imam plošče. Njihov zven je poseben in užitek ob drsenju igle ni primerljiv z ničimer.

Preko glasbenikov sem seveda spoznala tudi druge vrste umetnikov. Ker smo doma vsi radi risali, sem tudi tu našla nek košček sebe. Moja duša se je polnila in bila požrešna, kar se da. Vse sem vpijala, kot spužva. Vse me je zanimalo. Glede vsega sem hitro izoblikovala mnenje in tudi moj pogled na svet se je začel obračati. Nikoli ne bom pozabila dne, ko sem iz predala vzela kaseto s pankom. Pritisnila sem *play*, in to je bilo to. Besedila so me začarala. Nikjer drugje nisem prej zasledila toliko kritike na račun državnega aparata, načina življenja, omejevanja mladih in občutka, da je svoboda zgolj navidezna. Politični del mene se je naenkrat zganil. Ob vsakoletnem odhodu v Srbijo sem prijateljem navdušeno hitela razlagati vse svoje na novo pridobljeno znanje. Smehljali so se mi in me ob prvi priložnosti odpeljali v nek *underground* klub v Šabcu. Prvič sem prisluhnila panku v živo in imela priložnost začutiti vse, kar je povezano s pankom. Tudi prva prava simpatija se mi je zgodila ravno tam. Z Dejanom sva ohranila stike vsa leta in še danes si piševa. Le hitreje, zahvaljujoč

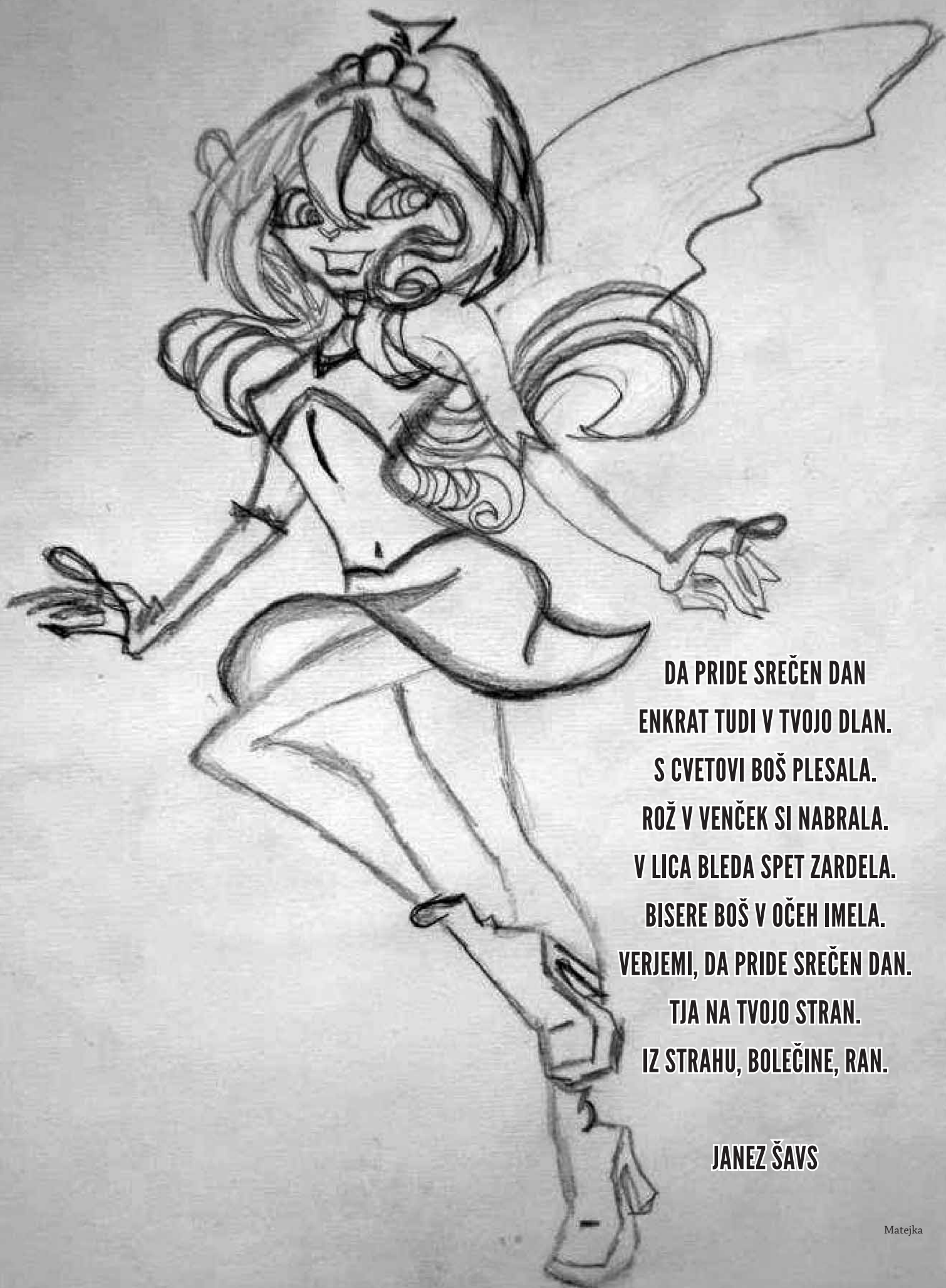

Foto: osebni arhiv

internetu. Ha, internet in glasba. Imava nek ljubeče-sovražen odnos. Kolikor je dobrega naredil glede deljenja, produciranja, ustvarjanja glasbe, toliko ji je potrgal okončin, in pr' mejduš, da glasba ne stoji več pokončno. A o tem ne bom niti začela ... me bo odpeljalo predaleč. Pred leti sem imela zvezo, ki je trajala kar nekaj let, in ker je bil partner DJ in producent, sem podrobneje spoznala še to stran glasbe. Uho se mi je še bolj izostrilo. Obzorja pa sem si širila, kolikor se je dalo. Stara mama, ki me je naučila skoraj vsega, kar vem, mi je nekoč dejala: »Pravi ljubitelj glasbe posluša vso glasbo oziroma da vsaki glasbeni zvrsti možnost.« Kot vsake njene modrosti sem se tudi te držala do pikice. Zato danes na mojem telefonu poleg metal, punk, ska, pank in hardcore zvrsti, ki so mi najbolj blizu, lahko najdete tudi jazz, stari rock, reggae, dubstep, tudi kaj mehkejšega za tiste dni, ko je melanholija doma. Ni mi žal za prav noben del svojega glasbenega odrasčanja. Razvila sem se v strpno poslušalko, ki brez glasbe preprosto ne zmore bivati. Ko vse drugo odpove, je glasba resnično tista stalnica, ki me lahko dvigne, pa tudi spravi v jok. Skozi glasbo se najlažje obujajo spomini, ki so najgloblje zakopani v mojem bistvu. Ljubim glasbo. Mnenja sem, da je to resnično univerzalen jezik, ki podira bariere, jezikovne prepreke in z nevidno nitjo povezuje ljudi za vekomaj. Zaradi svojega trdnega stališča pri glasbenem okusu sem po drugi strani čisto brez sramu in bom na afterju najglasneje pela vse treš komade. Bipolarnost je prisotna v vsakem segmentu mojega življenja in tega med pomembnejšimi zagotovo ne bom zapostavljala. Glasba me je najbolj oblikovala tudi osebnostno. Družba, v kateri sem se sukala, me je naučila vseh moralnih in etičnih načel, po katerih danes živim. Odgovora torej nekako nimam. Nesmiselno je marsikaj, tako tudi moj glasbeni okus, predvidevam.

Zavrtite si glasbo, ki vas osrečuje, pogledjte skozi okno ali zgolj v nebo ... vse bo dobro ... glasba je z vami.

Vaša Biba

DA PRIDE SREČEN DAN
ENKRAT TUDI V TVOJO DLAN.
S CVETOVI BOŠ PLESALA.
ROŽ V VENČEK SI NABRALA.
V LICA BLEDA SPET ZARDELA.
BISERE BOŠ V OČEH IMELA.
VERJEMI, DA PRIDE SREČEN DAN.
TJA NA TVOJO STRAN.
IZ STRAHU, BOLEČINE, RAN.

JANEZ ŠAVS

IZGUBLJENI PLAŠČ

Na obrobju največjega mestnega trga v Šanghaju je na pločniku sedel premražen mlad moški. Mrzel veter je vil čez mesto in mrazil mladeničeve kosti. Skrčil je noge in z rokami objemal svoja kolena. Preden je napočil hlad, je na kartonast papir napisal besede, ki so kričale na pomoč.

Mimoidoči prebivalci in obiskovalci mesta so hiteli mimo, ne da bi se ozrli na mladega someščana, ki se je sredi milijonskega mesta spopadal z osamljenostjo in brezupno iskal podporo. Njegove moči so popuščale. Noč, ki je bila pred njim, ni obljubljala ničesar dobrega. Vse naokoli pa ljudje. Ljudje, množica ljudi, vsak izmed njih s svojimi skrbmi, upanji, pričakovanji. A vsi skupaj z izgubljenim občutkom za sočloveka, izpraznjeni v duši.

V tej množici je bil tudi starejši moški, bogat mestni veljak, ki je hitel na svoj zadnji večerni sestanek. Vedel je, da se bo domov vračal pozno, zato je pred odhodom iz toplega stanovanja pograbil svoj elegantni plašč iz kašmira. Hitel je čez trg, le še nekaj minut ga je ločevalo od srečanja z morebitnimi novimi poslovnimi partnerji. Zaradi hitenja mu je postajalo vse bolj vroče, zato se je slekel in si plašč elegantno ovesil okoli roke.

Čez nekaj trenutkov je zazvonil telefon. Klic je bil pomemben, zato je gospod vso pozornost preusmeril v telefonski pogovor. Med debato mu je z roke neopazno zdrselo njegovo drago kašmirska oblačilo.

Plašč je pristal na gladkih, zdrsanih tleh in nepremično obležal. Ljudje so hiteli mimo, izgubljenemu oblačilu so se izogibali v velikem loku. Kašmir, prestižen in luksuzen, je neprepoznan

Foto: Žiga Žaga

in ves zmečkan ležal na tleh. Izjemna vrednost oblačila je ostajala neopazna ob vsej množici mimohodečih ljudi. Dolgo časa je trajalo, da se je eden izmed njih zazrl v oblačilo. Starejši možak, nekakšen hibrid med pohlepnežem in radovednežem. Iz daljave je gledal v stvar na tleh ter se previdno oziral naokoli, če morda lahko kdo prepozna njegove namere.

Res ga je nekdo gledal od daleč. Popotnik, z velikim nahrbtnikom obrabljenih oblačil, je prebral možakarjeve gibe, ki so sporočali, da se bo plašču vsak hip približal. Popotnik je v svojem vidnem polju videl tri zgodbe. Zgodbo premraženega mladeniča, ki mu je usoda neusmiljeno grozila, da bo noč preživel na prostem. Zgodbo zmečkanega in pozabljenega plašča ter zgodbo pohlepnega možakarja, ki se je s svojimi opreznimi koraki vse bolj približeval oblačilu.

Popotnik vse to opazuje kot v počasnem posnetku. Pohlepnežu želi zakričati, naj oblačilo pusti pri miru. A njegov glas

in moč po dejanju utoneta v množici brezdušnih ljudi. Hladne roke že segajo po oblačilu, tipajo za žepi in skritimi prostori na plašču. Med tipanjem za ostanki denarja ne prepoznajo prestiža, po katerem tako zelo hlepijo. Kašmir je tam, sploh se ne skriva niti pred pohlepnežem. Vendar ta le išče bogat možnjček, poln denarja. A ga ne najde. Poln razočaranja bi najraje zabrisal plašč na tla, a v tistem trenutku se spogleda s popotnikom, ki še vedno nepremično zre v pohlepneževe geste. Možak seže z eno roko čez svoje mastne lase, z drugo pa z narejeno previdnostjo odloži oblačilo na parkirana kolesa. V naslednjem trenutku izumetničeni gospod izgine v množici. Popotnik še nekaj trenutkov počaka, saj ne more verjeti, da je plašč še vedno na dosegu roke. Ozira se naokoli, če bi morda od kje daleč zagledal lastnika, kako išče svojo izgubljeno reč. Vse naokoli drvi mimo, le nekdo ostaja nepremičen. Premražen mladenič ob svojem napisu tako narahlo drhti od žalosti in mraza, da se na daleč teh premikov ne vidi. A popotnik čuti. Odide proti plašču, pogleda velikost, si sam pri sebi pokima ter se odpravi. Brezdomec komaj dvigne glavo in ob pogledu na popotnika misli, da sanja. Izgubljeno toplo oblačilo čez nekaj trenutkov objema in greje premraženno telo. Morda je krojač pri krojenju imel v mislih prav točno določeno osebo, saj se plašč kot ulit prilaga mlademu brezdomcu in mu obljublja toplejšo prihodnost.

Katarina Birtič Choi

钱本无味

»DENAR NE SMRDI – *PECUNIA NON OLET.*« (Vespazijan)

V sodelovanju s Sinološkim društvom Yuan prevedla Liang Wang.

Gostujoči kolumnist:

Vito Flaker

PRAZNIKI TEME IN SVETLOBE

Prazniki – prazni dnevi? »Niti pod razno!« sem si mislil kot otrok, saj so bili prav prazniki polni nečesa – polni obiskov, daril, praznovanj in zabave. Zdaj ko sem star deloholik, se mi zdijo prazniki bistveno bolj prazni. Nekateri izpeljujejo besedo 'praznik' prav iz dejstva, da so to dnevi, ko naj ne bi delali, dela prosti oz. prazni dnevi, dnevi 'brez' dela. Ko sem raziskoval izvor besede 'praznik', sem bil presenečen tudi nad tem, da v prekmurščini praznik pomeni 'prešuštnika' (in lenuha), v črnogorščini 'siromaka' (tudi lenuha), pred odpravo tlačanstva pa tudi 'napol svobodnega kmeta'.

Prazniki so torej najprej namenjeni lenarjenju, nedelu. Hkrati so namenjeni zabavi, veselju, včasih celo razuzdanosti, norčevanju (pust), včasih pa temu, da smo doma in se posvetimo družini. Večinoma se pa družinski, skupnostni in javni vidiki praznovanja dopolnjujejo v enem samem prazniku (gremo na polnočnico in potem domov), le da nam za nekatere praznike bolj govorijo, da so družinski, drugi nas pa bolj vržejo v skupne zabave in celo javna praznovanja. Prazniki vržejo vsakdanjo dialektiko med Hestio in Hermesom, med domačim ognjiščem in potepanjem na višjo raven, na kateri apolinični princip zamenja dionizični – smeh in užitek. Če praznike razumemo kot dneve brez dela, potem jih tisti, ki sicer ne delajo, nimajo. Na tragičen način je njihovo življenje nenehen praznik. Če se večina otrok veseli praznikov in počitnic, se jih nekateri, še zlasti revnejši, ne veselijo, pravzaprav jih je groza praznikov. »Vsi bodo nekam šli, nekaj dobili – jaz pa nič; starši bodo imeli več časa, da nam težijo, oče, da me pretepe, itd.« Nekateri upokojece je strah, ali jih bo kdo sploh obiskal, v domovih za stare sta med prazniki slabši hrana in postrežba, saj je manj osebja (praznujejo pred prazniki – v nekem zavodu so »silvestrovali« 22. decembra ob dvanajstih opoldne, saj je bilo na silvestra osebje večinoma doma, pa tudi med prazniki nasploh). Pogost literaren motiv je, kako brezdomni otrok z mrzle ceste opazuje skozi okna srečne družinske prizore ob jelki in darilih. Morda je zdaj, ko se je praznovanje v veliki meri preselilo na javne prostore, brezdomcem lažje doživeti vsaj del praznovanja in od tega nekaj imeti. Še vedno pa so pogostitve, ki jih dobrodelneži prirejajo za brezdomce in druge reveže, večinoma karikatura siceršnjih bakanalij – dobijo sendvič in sok.

Med pomembnejšimi nalogami praznikov je, da nam razdelijo leto na pregledne in smiselne enote. Glavni prazniki in praznovanja zaznamujejo bodisi solsticije (božič, novo leto zimskega; kresovanje poletnega) bodisi pa enakonočje (velika noč) – označujejo torej letne čase. Ker je to malo zblojeno – zima se, na primer, kot meteorološki fenomen začne prej, vremenoslovci pravijo, da prvega

decembra. Da je najkrajši dan ali noč, ali pa enakonočje, začetek nekega letnega časa, je tudi malo mimo, saj je neumno, da poletje zaznamuje čas, ko se dnevi začnejo krajšati. Zares so to mejniki, ko se dolžina dni in noči prevesi v svoje nasprotje, ob solsticijah se začno dnevi ali noči krajšati oziroma daljšati, ob enakonočjih pa postane dan ali noč, ki je bila prej daljša, spet krajša.

Glavni prazniki so pozimi, v temi. Za to je najbrž več razlogov. Eden je gotovo ta, da je pozimi več časa (manj dela na polju, manj luči za delo podnevi), da so dolge noči, ki jih je treba nekako pregnati – z zabavo. Pri zimskih praznikih je od martinovega do velike noči tudi velik poudarek na hrani. S tem prazniki regulirajo porabo zaloga, ki so jih ljudje ustvarili jeseni – npr. post od martinovega, zdaj skrčen na advent, ali pa post do velike noči. Zimski prazniki so tudi prazniki, ko dobivamo darila. V tradicionalnih, poljedelskih družbah je bilo obdarovanje tudi zimska pomoč revnim, porazdeljevanje dobrin (hrane) tistim, ki so jo imeli manj. Cilj je bil, da (zimo) preživi cela skupnost, vas. Tudi tu gre za inverzijo – dobijo tisti, ki sicer ne dobijo, dajo tisti, ki sicer dobijo. Vendar taka prerazdelitev (v nasprotju z intenco revolucije) ne spreminja odnosov, temveč jih utrjuje. Jasno da vedeti, kam na družbeni lestvici kdo sodi, in ta položaj – pa naj bo dober ali slab – le utrdi. V prehodu v razviti kapitalizem se je obdarovanje komercializiralo. Sproducirana histerija novoletnih, božičnih nakupov, miklavževanje, valentinovo in celo pust jasno pokažejo, da dobijo več tisti, ki že imajo veliko. Če so bila darila v tradicionalnih družbi predvsem preživitvenega in skupnosti zavezujočega značaja, so zdaj luksuz in potrata (nedolgo nazaj sem prebral, da večine daril nikoli ne uporabimo in jih zavržemo, kakšenkrat pa tudi shranimo kot povsem brezkoristne spominke).

Pa vseeno lahko med prazniki kaj dobimo. Priložnost je ta, da prazniki spremenijo pravila, kako se ljudje vedemo drug do drugega. Imamo več časa, stopamo v drugačne vloge, pravila vedenja se spremenijo. Lahko dobimo poljub, ki ga sicer ne bi, priložnost, da govorimo z nekom, ki se sicer ne suče v naših krogih, da stopimo do neznanca, da povemo nekaj, česar drugače ne bi. Prazniki so prazni vsakdanje navlake in lahko rodijo nekaj novega. Ne prav pogosto, včasih pa le.

¹ Jezikoslovci izpeljujejo besedo praznik tudi iz plemenske produktivnosti živali. V stari cerkveni slovanščini je neprazda (neprazna) žival pomenila brejo, 'porzdā' pa tako, ki že ima mladiča, 'pōrz' je torej mladič, plemo večje živali in tudi 'prāz' pa v slovenščini 'plemenski kozel, oven'. Gre za zanimivo dialektiko med praznim in polnim. Prazna žival je potencialno polna, v tej je njen plemenski, razploditveni potencial. ☺

² Jesensko enakonočje se zdi sirota, saj nima svojega praznika. Morda ga med cerkvenimi zaznamuje mali šmaren, ki sicer pade na 8. september, a po julijanskem koledarju na 21. (kar je bilo verjetno takrat enakonočje). Podobno verjetno velja za Miklavža, ki po julijanskem koledarju pade tudi na 21. december, torej solsticij.

KER SOSEDU NI CRKNILA KRAVA, SEM GA PRETEPEL – KOT VOLA.

GREGOR B. HANN

TANJA SAN IN ANASTAZIA OM:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

SPLOH NIMAM IDEJE, KAJ TI TOKRAT NAPISATI.

TI NAJ NAPISEM, DA SI GRDA?

TI NAJ NAPISEM, DA SI LEPA?

TI NAJ NAPISEM, DA SI MORAŠ ODREZATI LEVO NOGO IN SKAKATI LE PO DESNI ZA MENOJ?

TI NAJ NAPISEM, DA MI ZAPOJ POVRATNE ČUSTVENE STROŠKE?

TI NAJ NAPISEM, DA SE ZADENI S KOMARJI?

TI NAJ NAPISEM, DA SPIJ TISTO PET DNI STARO KRI IZ VODNIJAKA ZA HIŠO?

TI NAJ NAPISEM, DA OBLIKUJ NAJLEPŠA, NEGRČASTA DRVA?

TI NAJ NAPISEM, DA SE IZ TVOJE PIČKE CEDI MOJA UMETNOST?

LIMAJ ME.

ANASTAZIA OM:

O SNEGU BELEM V OBJEMU.

O SNEGU, KI TOPEČE SPOLZI

IN SPOLZKO TELO MRAZI.

KAKO LEPA IN MLADA SEM

V TELESU PREMRAŽENEM.

KAKO S POLJUBI ODGANJAŠ MRAZ

IN BUDIŠ V MENI TOPLO STRAST.

SNEŽINKE ZALIVAJO OBRAZ.

POD SMREKO. SOSEDOVO.

SVOJE ITAK NIMAVA.

NITI NE PRIČAKUJEVA.

NIČ VEČ. NIČ VEČ.

ZEMLJA POKUPLJENA JE PARCELA.

KAM? KAM? KAM?

KJE? KJE? KJE?

PIŠI O SMREKI SVOBODNI,

KJER SE BREZ PREGANJANJA LIMAVA.

KJER SE BREZ POGLEDV LIMAVA.

KJER SE BREZ TUJIH UŠES LIMAVA.

PIŠI, ČEPRAV NIČ NI RES.

PIŠI IN PREMAKNI ME VSAJ TAKO NEKAM.

KJER JE ... KJER JE ... KJER JE ...

Foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

POD VODO: POCKET TEATER STUDIO, 23. 10., POTOPLJENA KONCERTNA PREDSTAVA – KOLEKTIV NAROBOV

Avtorici in izvajalki Potopljene koncertne predstave sta Maja Dekleva Lapajne in Alenka Marinič. Tesni prijateljici, materi majhnih otrok, samozaposleni v kulturi ... V intimnem, domačem prostoru, katerega del so tudi gledalci, odigrata osebno noto življenje. Iščeta in kažeta na drugačne odnose. Posamezne prizore, ki so tako gledališki kot glasbeni, priženeta do najsrajnejše točke. Tako na primer, kaj smo in kaj si želimo delati, privedeta do

vrhunca in čez. Zadnji prizor mi je pa najbolj prirasel k srcu. Venomer gledaš, kaj bosta uporabili. Instrumenti, kot so ukulele, harmonika, metafon in drugi, sceno, čustva še poudarijo. Pod vodo marsikaj zanimivega najdemo in vidimo. Tudi naša čustva so lahko že potopljena. Pod vodo – globina. V globini pa je temno, kot je včasih temno življenje. Globine in podvodnega sveta se bojimo in sta nam večinoma neznana.

Foto: arhiv Pocket Teatra

Lahko pa tudi zanimiva in pestra. Avtorici sta naredili posebno predstavo. Svetovno.

Barbara Jozelj

PREDSTAVA O DORIS, GLEDALIŠČE GLEJ

Monodrama, ki gate trga. Igralka Doris Barat in režiserka Zala Mojca Jerman Kuželički sta naredili sceno, ki je totalno odtrgana, nora, žmohtna. Nisem si predstavljal česa takega in iz teatra sem odšel ... no, tega pa ne izdam. Ali pač? Več kot zadovoljen. To ni bila komedija, čeprav nam je šlo kar na smeh. To je bolj tragikomedija – resnica našega življenja. Noro!

Ja, zakaj je pravzaprav šlo? Kako kot umetnik narediti predstavo, ko te nihče ne jebe? Kako izpeljati sceno, ko se ti niti ne sanja, kaj to je? Tako je tudi nastala ta predstava, iz raznih knjig, Dorisinega pisanja in ogromno njune energije in preizkusov. Skratka eksperiment. To pa danes predstave dela žmohtne.

Inat pred predstavo? Vsak igralec ima svoj ritual. Doris in Zala telovadbo. Da lahko igralka med predstavo izklopi svojo glavo in izvede performans, ki polni dvorano Gleja in gremo ven vsi več kot srečni.

Foto: Neža Oblak/Gledališče Glej

Kdor je zamudil to sceno, naj se pozanima za ponovitve. Ne bo mu žal. Doris in Zala pa lahko le še vprašam, kdaj bo naslednja (nova) predstava.

Pismu, kva je blo to dobr!

Taubi

SODNICA (THE CHILDREN ACT, 2017), KINODVOR

Dilema, ki jo izpostavlja scenarij po knjižni predlogi avtorja Iana McEwana V imenu otroka, je brez dvoma univerzalna in pritegne že sama po sebi. Odločanje o pravici do življenja in vrednosti tega, ko pride do trka z verskimi načeli, odgovornost osebe, ki ima v rokah škarje in platno, če celo izpustimo verižno reakcijo, ki jo spodbudi odločitev za življenje, je le grob povzetek dogajanja. Ki je kajpada kompleksnejše in večplastno, saj vključuje pretresljive čustvene momente, značilna nihanja, hrepenenje in dvome, izrazit boj med razumom in čustvi, komponentno spolne privlačnosti (ta je že sama po sebi nekakšno gonilo življenja) pa zavrnitev, brezkompromisno razmejitvev poklicne in osebne vpletenosti, odnos med globoko vernima staršema in sinom, njegovo posledično preizpraševanje o njuni dejanski ljubezni do njega in ne nazadnje vprašanje smisla ... Mikrosvetovi vpletenih tvorijo neponovljivo veselje interakcij in pripeljejo do končnega rezultata, ki je tokrat za spremembo v rokah (zdaj že) polnoletnega junaka.

Vrhovna sodnica Fiona Maye, pronicljiva ženska širokega duha, deluje na področju družinskega prava in pretežni del življenja

Foto: arhiv Kinodvora

posveča stresni službi, ob tem pa precej zanemarljivo svojega moža. Ta se naposled odloči za afero z mlajšo kolegico, s čimer seznani svojo ženo. Ga to odvezuje »krivde«? Ali nje? Fiona ravno v tem kočljivem trenutku dobi v odločanje usodo na smrt bolnega, skoraj polnoletnega Adama, ki iz verskih razlogov zavrača transfuzijo, ter ga brez kančka dvoma »obsodi« na življenje. Pa vendarle: konec ni vselej ukrojen po naših željah ali pričakovanjih. Kar življenje dela vznemirljivo in vredno. Emma Thompson v naslovni vlogi je spet nenadkriljiva.

MG

RIBLJA ČORBA: CVETLIČARNA, 13. 10.

Zaključek turneje ob obletnici 40-letnega ustvarjanja jugoslovanske zasedbe Riblja Čorba se je zgodil v Cvetličarni. Predskupina je zaigrala nekaj, tudi meni poznanih, priredb znanih balkanskih pesmi s pridihom bluesa, rocka in metala. Nato smo že nestrpno pričakovali Ribljo Čorbo, kljub temu da nikoli prej nisem slišal zanje. Pred koncertom sem nekaj njihovih pesmi poiskal na YouTube, zato sem bil radoveden, kako bo. Pesmi, ki so jih igrali in sem jih prepoznal, so bile »Amsterdam«, »Dobro jutro« in »Kada

padne noć«, slednja je bila med meni najljubšimi. Občinstvo se je vživelo in pelo z njimi, sam pa sem bil najbolj navdušen nad solo vložki kitarista, saj so me spominjali na Pink Floyd. Med pavzami je frontman skupine deklamiral in bral svojo poezijo, za katero predvidevam, da je bila smešna, saj so se ljudje smejali.

Opazil sem tudi nekaj slabih točk koncerta; po mojem mnenju je bil volumen vokalov premočan, upravljavec luči pa je nekajkrat osvetlil napačne ljudi. Kakor koli pa: konec dober, vse dobro.

Foto: Piet de Vaan

Rad bi se zahvalil organizatorjem za karte, Riblji Čorbi pa za čudovit večer, ki bi ga z veseljem podoživel še enkrat.

Piet De Vaan

023
KRALJI
ULICE

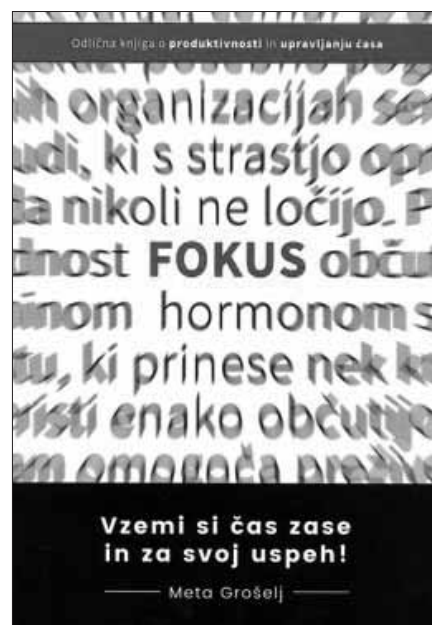
FOKUSA NAM MANJKA! (PREDSTAVITEV KNJIGE – PRIROČNIKA SLOVENSKE AVTORICE)

Tokrat vam bom predstavil knjigo, za katero mislim, da je vredna branja in pozornosti nasploh, čeprav se z marsičim, kar je zapisanega v njej, ne strinjam ali pa mi je nekoliko tuje. Na knjigo sem naletel pred nekaj meseci v bližnji knjižnici, jo večkrat prebral, en izvod celo kupil in ga poslal prijatelju v Ameriko, ker mislim, da bi mu lahko koristila. Tudi on se namreč vsakodnevno bori za svoj fokus, zato potrebuje ozaveščenost in orodja, s katerimi ga bo ohranil in še poglobil. Z razvojem informacijske tehnologije in telekomunikacij smo dobili osebne računalnike, prenosne računalnike, tablice in »pametne« telefone. Pa tudi stvari, kot so elektronska pošta, video igrice, socialna omrežja in tako naprej. Nismo vedeli, da nam bo omenjeni razvoj tako naglo in temeljito spremenil življenja, in to ne vedno na bolje. Prišlo je do široke nekemične zasvojenosti, žal celo med otroki in mladimi. Tako kot nekoč jetniki v črtastih oblačilih brez »svoje« kroglice, priklenjene okoli gležnja, niso mogli nikamor, ljudje danes ne gredo več nikamor brez »pametnega« telefona in le redko poškilijo preko njegovega zaslona. Vodilnim korporacijam, ki so najbolj zaslužne za takšne pojave, ni prav nič mar, vendar v poslovnem svetu že zaznavajo škodo, ki jih je doletela, ker njihovi zaposleni vse preveč bežijo v imaginarni digitalni svet, utapljajo pa se tudi v kopici nekoristnih informacij, zlasti v prejeti elektronski pošti (naj bo ta službena ali zasebna). Knjiga »Fokus« (s podnaslovom »Vzemi si čas zase in za svoj uspeh!«), ki jo je

napisala slovenska avtorica Meta Grošel, se v prvi vrsti ukvarja z vprašanjem, kako ohraniti fokus (zbranost, pozornost, koncentracijo) in z njim modro ravnati, da bomo dosegli svoje glavne cilje. In postali zadovoljni gospodarji lastnih usod.

Rekel bi, da večina bralcev in bralk Kraljev ulice ne dela kariere v kakšnem podjetju ali celo korporaciji, da ne zaznavajo težav pri lastni storilnosti in tudi morda ne rešujejo tako kompleksnih nalog, kot jih morajo različni direktorji. Vseeno knjiga združuje po eni strani odlično splošno predstavitev današnjega vsakdanjika (in ozadij) ter po drugi strani natančne in jasne napotke (gre za šest ključnih načel pri upravljanju pozornosti) – kako postati bolj ustvarjalni, bolj učinkoviti in ne nazadnje bolj zadovoljni s svojim življenjem –, da sem se odločil predstaviti jo na teh straneh. Ne, knjiga ne »prodaja buč«: avtorica je na svojem področju široko razgledana in načitana, ima pa tudi obilje lastnih izkušenj (tako negativnih kot pozitivnih), ki jih zelo neposredno deli z nami.

Vsakdo ima želje, cilje, pa naj gre za učenje novega jezika, kakšnega glasbila ali za kakšno drugo nalogo, ki zahteva svoj trud in čas. Ima pa tudi potrebo po mirnem in zdravem življenju, ki se mu ne bi stalno izmikalo nekam v megleno prihodnost. Vabim vas, da se prebijete skozi knjigo in поблиže spoznate načelo jasnih meja, načelo zaključevanja, načelo pozicioniranja (iskanja svojega mesta) pa diamantnih prioritet, top kondicije in nazadnje še načelo samozaupanja.

Avtorica priporoča, da vse sami preskusite, le tako bo zares delovalo. Naj še sam dodam, da v današnjem svetu ne moremo vsega prepuščati naključju in spontanosti, ampak se moramo o čem tudi poučiti, si vzeti čas za premislek in si pridobiti nove, nam samim prijazne navade. Tudi ti, ki nam grenijo življenje, namreč pogosto delujejo izjemno načrtno in vztrajno sledijo predvsem lastnim koristim. V nas pa ustvarjajo stres in zmedo. Ne berem pogosto priročnikov te vrste, ampak pričujoči je nekaj posebnega: ima svoj šarm, prepričljivost in uporabno vrednost. Knjiga je izšla leta 2018 pri založbi Produktiva.

Jurij Kunaver

KLOŠARSKA POROKA – LA COMEDIA SLOVENA

024
KRALJI
ULICE

Na dan 19. oktobra imam rojstni dan in že sem bil dogovorjen z nekaterimi sorodnimi dušami, da malo proslavimo. Pa sta se ravno na ta bogaboječi mistični jin-jang datum za poroko odločila Urša in njen Sandro. Presneto, skupaj nimata niti toliko let kot jaz. Ampak kot dežurni krivec in novinar na Kraljih, še bolj pa kot neskončen firbec, sem ostalo skenslal in se raje udeležil ceremonije. Bil sem na mnogih porokah v različnih državah, na raznih celinah, različnih veroizpovedi. Kot prijatelj, povabljenec, gost, fotograf, pa tudi kot padalec. Primerno obnašanje, poznavanje ver, običajev, navad, jezikov itd. sta mi omogočala spoznati še to, malo bolj občutljivo (zasebno) plat odnosov v različnih družbah in v različnih kulturah.

No, na ta dan pa se je v t. i. sodniškem parku, uradno Miklošičevem oziroma Tonetovem parku, na eni od klopc odvijala in tudi odvila verjetno prva kraljevska poroka, brez blaznih priprav, nabav, brez agencij, nakičenih mercedesov, kadilakov s šoferjem, šopkov, svinjsko dragih oblek, silikonskih oprsij in porcelanastih nasmehov. Kar pa je najvažnejše – brez fovšije, saj mladoporočenca nista dobivala razkošnih daril, kuvert, notranje stanovanjske opreme, potovanja na Bali (ne hodite tja, jaz sem bil), pa še kakšne mega makine. Nobenih solz tašč in tastov, povablencev, mokrih »devic«, nagačenih polizancev z borze ali pa iz mesarije.

V redu, lažem, bile so solze smeha zaradi vodenja poročnega protokola matičarja Toneta, verjetno prvič oblečenega v čisto belo srajco (hlače in čevlji so bili od lanske jeseni, frizura pa od poletne burje) ter kosmatega kot Robert Redford v najboljših letih. Važna pa je bila priponka na njegovih prsih, malo prej stiskana na Kraljih, na kateri je pisalo »Matičar Zoran

Foto: Jean Nikolić

Janković«. Trije stavki so se vlekli v neskončnost, podobno kot v filmu Črni maček, beli mačkon. Da ti počí film. Sicer pa se svatje niso kaj dosti sekirali, saj so imeli skorajda vsi poleg riža v rokah najmanj pir. Še najbolj hudo je bilo pričama Duletu in Jožetu, ko sta zaradi tega zavijala z očmi. Kot da psu mahaš s kostjo pred nosom. Imela pa sta mlada dva vsak po en cvet, ki si ju je avtor najbrž sposodil z vrta sosedov, polno čestitk, poljubov in doto, ki je nimajo niti milijonarji.

Folk, to je bil dogodek, vreden »ženialnega« komediografa Andreja Rozmana – Roze, brez dvoma, čeprav je »spisatelj« tega članka en navaden luzer.

Ostanite zdravi in žejni!

Arne

NUDIMO:

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV,
STARA ROBA – NOVA RABA, POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOŠOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELIMO VAS

STARA NOVA
ROBA
A

POKLIČITE 030323128 (DELAVNIKI 08.00-16.00) WWW.ROBARABA.SI

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

MLADOLETNI PRESTOPNIKI

Foto: osebni arhiv

V Republiki Sloveniji se mladoletni storilci kaznivih dejanj obravnavajo po naslednjih stopnjah: 1. mlajše mladoletne osebe (od 14. do 16. leta starosti), 2. starejši mladoletniki (od 16. do 18. leta) in 3. mlajši polnoletniki (od 18. do 21. leta). Ta razvrstitev je pomembna glede vrste prevzgojnih ukrepov in kazni.

Otroci do 14. leta za kaznivo dejanje niso odgovorni, kar natančno pomeni, da se takšni primeri ne obravnavajo na sodišču. Te primere prevzamejo centri za socialno delo (CSD), ki svetujejo staršem in otroku možne socialnovarstvene storitve. Ko mladostnik dopolni 14 let, je kazensko odgovoren za storjeno kaznivo dejanje. Tožilstvo po prejemu ovadbe, ki jo poda policija, zahteva pripravljani postopek, pri katerem sodelujejo CSD-ji, ki morajo podati podatke o zrelosti mladostnika, o okoliščinah in razmerah, v katerih živi, ter drugih okoliščinah glede mladostnikove osebnosti. Dalje organ pregona (tožilstvo) opravi pogovor s starši in mladostnikom – to je t. i. ugotovitveni postopek –, nato pa pripravi poročilo za sodišče. CSD izrečene vzgojne ukrepe izvajajo, jih spremlja in po določenih časovnih intervalih obvešča sodnika. Vzgojni

ukrepi se izvajajo z namenom vzgojno vplivati na mladostnika, zato je izrednega pomena, da pri postopku sodelujejo starši, ki otroka najbolj poznajo, saj je v primeru, ko pride do prekinitve šolanja, mladostnik posebno ogrožen, saj svoje nezadovoljstvo in potrebe skuša zadovoljevati na neustrezen način, in sicer z izvrševanjem kaznivih dejanj, zlorabo alkohola in ilegalnih drog ipd. Zato se med obravnavo skuša uporabiti vsa pravne načine in mladostnika usmerjati, da svoje potrebe zadovoljuje na primernejši način.

Eden od načinov so tudi družbeno koristna dela, ki so v naši zakonodaji vpisana kot možnost izvrševanja kazni mladoletnih oseb, a se ta možnost ne izrabi v optimalni obliki, gotovo pa ne v zadostni meri. Kar je škoda, saj bi se mladostniku ob, denimo, urejanju zelenic po urbanih naseljih lahko porodila ideja, zanimanje za svoj bodoči poklic, ki bi bil lahko botanik, vrtnar, hortikulturist, krajinski arhitekt ... Vse je možno, otrok potrebuje le intenco, tj. notranjo motivacijo, v konkretnem primeru pa zunanjo motivacijo, ki bi mu jo bila dolžna ponuditi družba ...

025
KRALJI
ULICE

ZAPOR – IZOLATOR, 5. DEL

Ne vem, morda sem preveč pričakoval od delavcev zapora. Toda svetovanje kot najpomembnejša varianta prevzgoje se mi je zdel pojem, ki bi moral biti delavcem zapora dobro poznan in priznan. Posebno prostovoljno svetovanje, ki je istočasno novo in tudi ne, bi moralo biti že sprejeto kot nek nov način resocializacije in bi moralo biti poznano vsem, tako delavcem zapora kot zapornikom. Toda marsikdo nima razjasnjenih pojmov o svetovanju in marsikomu se zdi prostovoljno svetovanje vtikanje v delo zapora, ki je nezaželeno in odvečno. Pač, mislim, da je treba že enkrat razjasniti, da so zaporniki tudi ljudje, ki so potrebni pomoči. Zaporniki so ljudje, ki bodo slej ko prej spet zaživel na svobodi, in jim je treba pomagati, da pridejo na svobodo sposobni zaživeti brez kaznivih dejanj.

Namen svetovanja

Namen svetovanja zaporniku je prvenstveno, da ta ohrani oziroma zgradi samospoštovanje in da nima pomislekov nad prihodnostjo ožigosanega zapornika. Skratka svetovanje je gradnja osebnosti, na katero bi moral biti ponosen. Ta osebnost pa mora biti seveda konstruktivna in prilagodljiva oziroma primerna za življenje na svobodi, kot ga diktira družba.

Svetovanje zaporniku naj bi se začelo v zaporu in naj bi trajalo tudi potem, ko je zapornik enkrat odpuščen izza rešetak, zato da se lažje privadi na življenje na svobodi. Torej je prostovoljno svetovanje toliko pomembnejše in teži h konstruktivnosti, saj se prostovoljni svetovalec, ki dela z le enim človekom, lahko njemu posveti tudi takrat, ko je ta odpuščen. Seveda, zapori bi morali spremeniti mišljenje o tej vrsti svetovanja, saj je za njih pomembno le delo z zapornikom, in ko jih bo ta zapustil, je njihovo delo končano. Nikakor! Delo svetovalca je večplastno in zelo zahtevno in kot tako bi moralo biti tudi sprejeto. Zapori

(prevzgojna služba) bi morali pozorno spremljati in pomagati pri delu svetovalca kot pri zaporniku. Spremljati bi morali napredek zapornika in ga vzpodbujati k čimbolj konstruktivnem razmišljanju o svoji osebnosti. *Mnenje zapornika K. A.: »Prevzgojna služba bi morala nujno upoštevati svetovalčevo mnenje pri oblikovanju obsojenčevega programa dela. Enako bi morala tako upoštevati tudi svetovalčevo mnenje o morebitni čimprejšnji odpustitvi s prestajanja kazni oziroma ublažitev le-te s tem, da se obsojenca premesti v odprti – blažji del zapora.«*

Svetovanje ne sme postati in ostati le en od načinov prevzgoje, ampak mora priti do tega, da je tako svetovanje prvenstveno potrebno zaporu kot najpomembnejši faktor v izboljšanju razmer tako v življenju za rešetakami kot medsebojnih odnosih zapornika na svobodi. Prostovoljno svetovanje velja zaenkrat za neko novo – alternativno – obliko prevzgoje, ki bi se je morali v zaporu vse bolj posluževati in jo zagrabiti z vseh strani, saj je morda prav prostovoljno svetovanje rešitev za prihodnost zapora. Pri nekaterih delavcih zapora (prevzgojna služba) je odziv na prostovoljno svetovanje sicer pozitiven, a treba bi bilo doseči, da bi tako razmišljali vsi v zaporu – tako delavci kot zaporniki, saj se slednji velikokrat sprijaznijo z usodo, da so zaprti in za večno označeni (ožigosani), in tako zapadejo v stanje apatičnosti oziroma sprijaznenosti, da so obsojeni na kriminal in na večno povzročanje problemov družbi in na stalno življenje v zaporu. Ravno zato je naloga svetovanja, bodisi profesionalnega bodisi prostovoljnega, da zapornike reši tega mišljenja in jim pomaga zaživeti normalno v družbi. Treba je vplivati tudi na ljudi, da bivše zapornike sprejmejo kot sebi enake in da ne gledajo na njih kot na grešnike, ki se ne bodo nikoli več spremenili – popravili.

Taubi

RAZVEDRILO

KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

Igro začne beli in zmaga v največ petih potezah.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

REŠITVI STA OBJAVLJENI NA STRANI 30.

	A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J
1	X	X							X	X	X
2	X	X	X					X	X	X	X
3	X	X	X								
4	X	X						X	X	X	X
5							X	X	X	X	X

Sestavil: Robert Žerjav

UGANKA: Poiščite rešitev, ki se skriva v stolpcu Č.

1. Sredstvo za pranje
2. Moško ime
3. Položaj igralca pri moštvenih športih
4. Prstan (pogovorno)
5. Žensko ime

SMS KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128. VABLJENI K SODELOVANJU!

5. 11. >> Špica revija! Branje zgodb mi je polepšalo današnji večer. Hvala gospodu, ki v Mariboru v Qlandii pridno opravlja svoje delo, in hvala Kraljem ulice, da delijo svoje zgodbe z nami. Res kul.

9. 11. >> Najlepša hvala prodajalcu #763 pred novogoriškim Hoferjem. Ko sem mu dala samo 50 centov in rekla, da tokrat revije ne vzamem, ker nimam dovolj denarja, mi je Kralje ulice podaril. Upam, da ga kmalu spet srečam in mu povrnem prijaznost. LP Mojchka

16. 11. >> Pred eno uro sem v Kranju pred trgovino Hofer zaslišal najbolj prijazen »dober dan« v tem tednu. Brez heca. Preprost, topel, nevsiljiv pozdrav. Ko končam z nakupom, grem do fanta, za ime žal nisem vprašal (#339), kupim revijo, stisnem roko in izrečem spoštovanje do dela, ki ga opravlja. Z iskrenim pogovorom mi je dal energijo, polepšal dan, predvsem pa podaril trenutek človečnosti. LP Igor

ZAHVALA

Najlepša hvala Simoni, Petri in Edi iz društva ANIMAL ANGELS za vso izkazano pomoč. Se veselimo sodelovanja tudi v prihodnje.

Maruša, društvo KU

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK: DEVETDESETE

<https://www.danas.rs/kultura/pogled-na-devedesete-objektivom-imre-saboa-foto/>

<https://grain.rs/2018/10/24/izlozba-fotografija-imre-szabo-devedesete/>

<http://www.imreszabo.com>

V galeriji Univerzitetne knjižnice »Svetožar Marković« v Beogradu je bila 2. novembra v organizaciji revije Grain odprta razstava fotografij »Devetdesete« avtorja Imre Szaba. Tema razstave je ravno to krizno desetletje. Zabeležil je trenutke, ki jih je preživel na bojnih poljih na Hrvaškem, v Bosni in na Kosovu, z nekaterimi dogodki, ki so se zgodili predhodno ali so se dogajali vzporedno v samem Beogradu.

Foto: Miloš Stosić

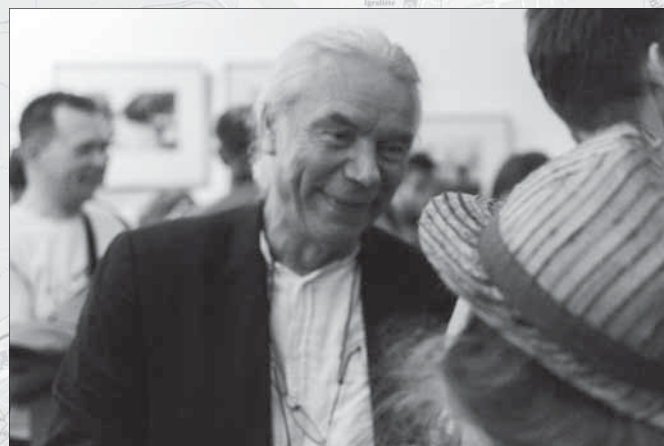

Foto: Miloš Stosić

Na otvoritvi razstave je Imre Szabo omenil, da se bo razstava po Beogradu v septembru 2019 v okviru meseca fotografije preselila v Maribor.

Miloš Stosić

Foto: Miloš Stosić

Foto: Miloš Stosić

Foto: Miloš Stosić

Foto: Miloš Stosić

BREZPLAČNE PRIREDITVE

KAJ: Miti našega časa – mag. Marko Ogris
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, LJ
KDAJ: 3. 12. ob 17.30

KAJ: Ta veseli dan kulture, dan odprtih vrat
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5; Mestni muzej Ljubljana, Gosposka 15; Bežigradska galerija 1, Dunajska 31; Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7; Kulturni center Tobačna 001, Tobačna ulica 1, LJ
KDAJ: 3. 12.

KAJ: Izobraževalna delavnica »O manjšinah in kulturnih integracijah« – prof. dr. Miran Komac
KJE: MCC Celjski Mladinski Center, Mariborska c. 2, CE
KDAJ: 3. 12. ob 18.00

KAJ: Ljubezen po ljubezni – pogovor z avtorico knjige dr. Veroniko Podgoršek
KJE: Mestna knjigarna Maribor, Ulica 10. oktobra 4, MB
KDAJ: 4. 12. od 18.00 do 19.00

KAJ: Uganka pokopanih pompejskih fresk – Klavdija Blažun
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, LJ
KDAJ: 4. 12. ob 19.30

KAJ: Decembrski praznični običaji in jedi na Japonskem – Andrej Savnik
KJE: Knjižnica Šentvid, Prušnikova ulica 106, LJ-Šentvid
KDAJ: 4. 12. ob 19.30

KAJ: Fokus grupa, Nevidna materija
KJE: KC Tobačna 001, Tobačna ulica 1, LJ
KDAJ: do 7. 12.

KAJ: Teja Miholič, plakatna razstava Naključni internetni artefakti
KJE: TAM-TAM Ulična galerija, Vegova ulica, LJ
KDAJ: do 10. 12.

KAJ: Najvišji vrhovi celin – Viki Grošelj
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, LJ
KDAJ: 11. 12. ob 18.00

KAJ: S kajakom do Črnega morja – Božo Miler
KJE: Knjižnica Škofljica, Ob pošti 29, Škofljica
KDAJ: 13. 12. ob 19.30

KAJ: Oton Gliha, slikarska razstava Kamniti zidovi
KJE: Bežigradska galerija 2, Vodovodna 3, LJ
KDAJ: od 13. 12. 2018 do 15. 1. 2019

KAJ: Nova frekvenca, glasbeni pogovor v živo – Lovro Ravbar
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Mediateka, LJ
KDAJ: 17. 12. ob 19.30

KAJ: Kubrickova Odiseja v vesolju – Matic Majcen
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, LJ
KDAJ: 19. 12. ob 19.30

KAJ: Svoboden v srcu – pogovor z avtorjem knjige Tadejem Zevnikom
KJE: Knjižnica Škofljica, Ob pošti 29, Škofljica
KDAJ: 19. 12. ob 19.30

KAJ: Panama: Tropski paradiž – Igor Fabjan
KJE: Knjižnica Gameljne, Srednje Gameljne 50, LJ - Šmartno
KDAJ: 20. 12. ob 19.30

KAJ: Obudi zmaja, arhitekturna projekcija/3D mapping
KJE: Grajsko dvorišče, Ljubljanski grad, LJ
KDAJ: 27. 12. od 17.00 do 20.00

KAJ: Saša Spačal: Zemljestik, prostorska biotehnoška predstavitev
KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7, LJ
KDAJ: do 6. 1. 2019

KAJ: Drago Tršar – kiparska razstava Monument
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, LJ
KDAJ: do 20. 1. 2019

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

LUDSKA KUHNA, HRUSTLJAVI LISTIČI IZ MASLENEGA TESTA

Potrebujemo:

- 250 g moke
- 125 g masla
- 2 rumenjaka
- 130 g sladkorja
- sol

V skledo stresemo moko, dodamo na koščke narezano maslo, dva rumenjaka, sladkor in ščepec soli. Vse skupaj vnetemo v testo in pustimo počivati pol ure.

Drevesne liste narišemo na papir in jih izrežemo. Testo na papirju za peko razvaljamo na debelino približno pol centimetra. Nanj položimo izrezani list in ga z nožem z ostro konico izrežemo. Previdno ga prenesemo na s papirjem

za peko obložen pekač. Listi so mehki in krhki, zato si pri tem pomagamo z lopatko za torto. Z jedilnim nožem odtisnemo listne žile.

Liste pečemo 12–14 minut pri 180 °C oziroma toliko časa, da malce porjavijo. Listke pustimo na pekaču, da se ohladijo in postanejo hrustljavi.

Rada Kos

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam našli boste lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Pogledajte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Društva Kralji ulice se za donacije zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - trgovini SPAR,
 - B.I.C. Ljubljana, oddelek SUAS (kuhinja) za pekovske izdelke,
 - Nogmetni zvezi Slovenije za vstopnice,
 - društvu LAJKA za donacijo hrane za pse in mačke in
 - vsem dobrim ljudem za donacije oblačil, obutve in hrane.
- Se priporočamo za naprej.

Nudim instrukcije kitare, angleščine in nizozemščine (native speaker). Piet: 069 637 533.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Tel.: 059 022 503.

Urejam_o grobove v Ljubljani. Tel.: 069 954 655 ali 051 846 810. †

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

PRVA ČLOVEŠKA OSEBA, KI SO JO KLONIRALI, JE BIL BOŽIČEK.

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

							VEDA O RAVNOTEŽJU SIL		ZDRAVNIK ZA ZDRAV- LJENJE GIBAL	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	GRENAK APERITIV	RONALD (KRAJŠE)	TRETJI PROGRAM RADIA LJUBLJANA
							NEPRIJETNA POLETNA VROČINA						
							TRESENJE GLASU						
							ANTIČNO NASELJE NA TROJANAH						
							KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI					PISALO	VELIKA NEMŠKA REKA
							IVAN PRIJATELJ			RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI MAŠČEVALCI			
							PODREDNI VEZNIK				EMIL ADAMIČ		
Ban							MOUNT				NEIZBRANEC		
UMETNA SNOV (NPR. PVC)	UREDNIK	GLAVNO MESTO JUŽNE AVSTRA- LIE	EDEN OD NAKLONOV V SLOVNICI	HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA	KATERI	PORTU- GALSKI OTOK ORGAN VIDA							
GEOME- TRUSKI IZRAZ								ZORANA ZEMLJA	IDEAL				
VELIKA DRSEČA GMOTA LEDU V GORAH							ŠPORTNI KLUB IZ MADRIDA KROJAŠKO ORODJE		ČRN TROPSKI LES			ANTIČNA KRALJICA JUDEJE	MOČVIRSKO RASTLINJE
IME PREVAJALKE ŽGUR					NADUTOST, NAPIH- NENOST								
LUKA IN LETALIŠČE V MAROKU				LEVI PRITOK TIBERE V ITALIJI	IRSKA RE- PUBLIKAN- SKA ARMADA	HROŠČ ROGAČ ŠPANSKI BAROČNI SLIKAR							
OBRAT TEKSTILNE INDUSTRIJE								IME FIZIKA BOHRA					
PODROBEN NAČRT POTOVANJA								NEMŠKO: ON	SLOVENSKI PISATELJ IN PESNIK (JOŽE)				
SPREMINJA- NJE PODATKOV V KODE									DEL GLAVE				
VRSTA TROPske PALME					STOTINKA NORDJ- SKE KRONE				ŠTAJERSKI IZRAZ ZA TELICO				SESTAVIL JOŽE PETELIN

Sestavil: Jože Petelin

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke:

1: Db8+, Kxb8 (1a: Db8+, Txb8; 2a: Sc7++); 2: Sd7+, Ka8; 3: Sc7+, Txc7; 4: Txf8+, Tc8; 5: Txc8++.

Uganke:

Rubin.

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca meseca na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: dve knjigi knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet – zbirka poezije in proze ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Anton Bizjak iz Fram, Peter Cigler iz Ljubljane ter Fulvijo Bais in Mihael Svanjak iz Kopra.

Št. 151

**DECEMBER
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI TULICE

